

ИД “ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД” АД

ПРОСПЕКТ

За първично публично предлагане на акции на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД

Предмет на предлагането:

Обикновени безналични акции

Проспектът съдържа информация, необходима на инвеститорите за извършване на информирана преценка на предлаганата инвестиция, в това число на рисковете, свързани с нея. Проспектът съдържа и информация за рисковия профил на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, както и информация за категориите активи, в които ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД може да инвестира. В интерес на инвеститорите е да се запознаят с Проспекта преди да вземат решение да инвестират в акции на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД.

15.03.2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОСПЕКТА:

1.	ДАННИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННО ДРУЖЕСТВО „ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД” АД	3
1.1	ДАННИ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ НА ИД “ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД” АД	3
1.2	ДАННИ ЗА УПРАВЛЯВАЩОТО ДРУЖЕСТВО	4
1.2.1	ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ НА ДРУЖЕСТВОТО	4
1.2.2	СЪЩЕСТВЕНИ УСЛОВИЯ НА ДОГОВОРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ	5
1.3	БАНКА ДЕПОЗИТАР	6
1.3.1	СЪЩЕСТВЕНИ УСЛОВИЯ НА ДОГОВОРА ЗА ДЕПОЗИТАРНИ УСЛУГИ	6
1.4	ОДИТОРИ	7
1.5	ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ВЪНШНИ КОНСУЛТАНТИ, НА КОИТО СЕ ЗАПЛАЩА СЪС СРЕДСТВА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ДРУЖЕСТВО	7
2	ИНВЕСТИЦИОННА ИНФОРМАЦИЯ	7
2.1	ИНВЕСТИЦИОННИ И ФИНАНСОВИ ЦЕЛИ	7
2.2	ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА	8
2.3	ИНВЕСТИЦИОННА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ И ФИНАНСОВИ ЦЕЛИ	8
2.4	ИНВЕСТИЦИОННИ ОГРАНИЧЕНИЯ	8
2.4.1	ОГРАНИЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ СЪС СЪСТАВА И СТРУКТУРАТА НА ПОРТФЕЙЛА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ДРУЖЕСТВО	8
2.4.2	ОГРАНИЧЕНИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА ИД “ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД” АД	13
2.4.3	ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО	13
2.5	РИСКОВ ПРОФИЛ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ДРУЖЕСТВО	13
2.5.1	СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ	14
2.5.2	НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ	16
2.6	ПРАВИЛА ЗА ОЦЕНКА НА ПОРТФЕЙЛА	19
2.7	УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ (НСА)	28
2.8	ОПИСАНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2010 Г., 2011 Г. И 2012 Г.	30
2.9	ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТИПИЧНИЯ ИНВЕСТИТОР, КЪМ КОГОТО Е НАСОЧЕНА ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ДРУЖЕСТВО	33
3	ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ	33
3.1	ДАНЪЧЕН РЕЖИМ	33
3.2	ТАКСИ (КОМИСИОНИ) ПРИ ПОКУПКА И ПРОДАЖБА НА АКЦИИ	34
3.3	ДРУГИ ВЪЗМОЖНИ РАЗХОДИ И ТАКСИ	34
3.4	ДАННИ ЗА РАЗХОДИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ДРУЖЕСТВО, ПРЕДСТАВЕНИ КАТО ОБЩА СУМА И КАТО ПРОЦЕНТНО ОТНОШЕНИЕ СПРЯМО СРЕДНАТА НЕТНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ	35
4	ТЪРГОВСКА ИНФОРМАЦИЯ	35
4.1	УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ И ПРОДАЖБА НА АКЦИИ	35
4.2	УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА АКЦИИ И ЗА ВРЕМЕННО СПИРАНЕ НА ОБРАТНОТО ИЗКУПУВАНЕ	36
4.3	РЕГУЛИРАНИ ПАЗАРИ, НА КОИТО АКЦИИТЕ НА ИД СА ПРИЕТИ ЗА ТЪРГОВИЯ	38
4.4	ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОДА	38
4.5	УСЛОВИЯ, РЕД, ПЕРИОДИЧНОСТ И МЯСТО ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДИВИДЕНТИ	38
5	ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ	38
5.1	ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО КАПИТАЛА И АКЦИИТЕ	38
5.2	ОБЯВЯВАНЕ НА ПОКАНАТА ЗА СВИКВАНЕ НА ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ И МЕСТА, НА КОИТО СЕ ПУБЛИКУВАТ ЕМИСИОННАТА СТОЙНОСТ И ЦЕНАТА НА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА АКЦИИТЕ НА ДРУЖЕСТВОТО	39
5.3	МЯСТО И АДРЕС, КЪДЕТО МОЖЕ ДА СЕ ПОЛУЧИ ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КАКТО И ТЕЛЕФОН ЗА КОНТАКТИ	39
5.4	ДАТА НА ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРОСПЕКТА	39

1. ДАННИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННО ДРУЖЕСТВО „ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД” АД

Наименование:	ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД
Седалище и адрес на управление:	Република България, гр. София, ж.к. Изток, ул. “Тинтява” № 13Б, вх. А, ет. 2
Адрес за контакти:	Република България, гр. София, ж.к. Изток, ул. “Тинтява” № 13Б, вх. А, ет. 2
Телефон:	02 935 06 11
Факс:	02 935 06 17
Електронна поща:	office@tbiam.bg
Страница в Интернет:	www.tbiam.bg
Тип на инвестиционното дружество:	Отворен тип
Затворен период:	Не се предвижда затворен период
Дата на учредяване:	22 януари 2003 г.
Предмет на дейност:	Инвестиране в ценни книжа на парични средства, набрани чрез публично предлагане на акции, при спазване на принципа на разпределение на риска
Срок:	Дружеството е учредено за неопределен срок
Номер и дата на разрешението, издадено от КФН:	№ 210 – ИД от 9 юли 2003 г.
Номер и партида на вписване на Дружеството в търговския регистър:	СГС фирмено дело № 7922/2003 г., парт. № 77704, том 918, регистър I, стр. 95
Код по БУЛСТАТ:	131116580
Размер на капитала, с който е учредено Дружеството:	500 000 (петстотин хиляди) лева
Брой акции към момента на учредяване:	2 500 (две хиляди и петстотин)
Място, където уставът и другите устройствени актове на ИД са достъпни за инвеститорите:	гр. София 1113, ж.к. Изток, ул. “Тинтява” № 13Б, вх. А, ет. 2

1.1 Данни за членовете на Съвет на директорите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД

Председател на СД:	Емилия Иванова Петкова
Адрес:	гр. София
Образование:	висше, юрист
Професионален опит:	
2006 – към настоящия момент	правен консултант
2004 – 2006	Началник отдел ”Законодателни реформи” към Народното събрание
1998 - 2004	Главен съветник в Комисията по икономическата политика на Народното събрание
1993 – 1997	Агенция за приватизация Отдел “Правен”
Изпълнителен директор:	Радослав Дончев Гергов
Адрес:	гр. София

Образование:	висше икономическо, магистър счетоводител
Професионален опит:	
1995 - 1999	АФА ООД, Одитор
1999 – 2003	“Ърнст енд Янг”, Одитор
2003 – 2004	“ЗПАД Булстрад” АД, Директор “Финансов контрол и отчетност”
2004 – април, 2007	“Ти Би Ай България” АД, Финансов директор
Член на СД:	Сийка Димитрова Анадолиева
Адрес:	гр. София
Образование:	висше, юрист
Професионален опит:	
Февруари 2004г. - понастоящем	Правна кантора, гр. София Адвокат
Ноември 2002г. – януари 2004г.	„Ти Би Ай Кредит” ЕАД Правен отдел – Юрисконсулт
Декември 2000г. – Август 2001г.	Правна кантора – адв. Надежда Ковачева и адв. Кирил Радев, гр. София Юридически помощник

1.2 Данни за управляващото дружество

Наименование:	УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД
Седалище и адрес на управление:	гр. София 1113, ул. “Тинтява” № 13Б, вх. А, ет. 2
Адрес за кореспонденция:	гр. София 1113, ул. “Тинтява” № 13Б, вх. А, ет. 2
Телефон (факс):	02/935 06 11; 02/935 06 17
Електронен адрес:	office@tbiam.bg
Електронна страница в Интернет:	www.tbiam.bg
Дата на учредяване:	15 януари 2002 г.
Номер и дата на разрешението за извършване на дейност като УД:	№ 135 – УД на ДКЦК от 21 август 2002 г. и № 487-УД на КФН от 29 юли 2005г.

1.2.1 Професионален опит на Дружеството

УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД управлява портфейлите от финансови инструменти на Застрахователно и презастрахователно акционерно дружество “Булстрад” - от 21.01.2002 г., понастоящем ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп, Застрахователно акционерно дружество “Булстрад Живот” - от 3.09.2003 г., понастоящем ЗАД „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп”, “Доброволно осигурителна мрежа - Здраве” - от 13.12.2004 г. до 15.07.2011 г., Гаранционен фонд (учреден съгласно Закона за застраховането) - от 24.02.2005 г., Национално бюро на българските автомобилни застрахователи - от 01.07.2005 г., “Ти Би Ай Здравно Осигуряване”, понастоящем ЗОД «Булстрад Здраве» АД - от 15.09.2005 г., Застрахователна компания „Български имоти” АД и Животозастрахователна компания „Български имоти” АД, сега „Ви Ай Джи Пропъртис БГ” АД - от 06.12.2007 г., и „Синдикална Федерация Металици” – от 11.08.2008 г.

От 14.02.2003 г. Управляващото дружество управлява и дейността и инвестициите на инвестиционно дружество “Ти Би Ай Евробонд” АД. “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” продава и изкупува обратно акциите, от името и за сметка на инвестиционното дружество; изчислява и обявява нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване

на акциите на инвестиционното дружество; води счетоводството, поддържа и съхранява отчетността на инвестиционното дружество и др.

С Решение № 524 – ДФ от 17.08.2005г. на Комисията за финансов надзор Управляващото дружество получава разрешение да организира и управлява Договорен фонд „Ти Би Ай Динамик“, с Решение № 749 – ДФ от 07.12.2005 г. на Комисията за финансов надзор получава разрешение да организира и управлява Договорен фонд „Ти Би Ай Хармония“, а с Решение № 1213 – ДФ от 21.09.2007 г. на Комисията за финансов надзор получава разрешение да организира и управлява и Договорен фонд „Ти Би Ай Съкровище“. Управляващото дружество извършва за сметка на всеки от договорните фондове всички правни и фактически действия, свързани с тяхната дейност, включително, но не само продажба и обратното изкупуване на дяловете на фондовете; изчисляване и обявяване на нетната стойност на активите им, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете им, съставяне на отделен финансов отчет за всеки от тях, изготвяне на всички счетоводни, данъчни и други документи, предвидени в закона, и тяхното представяне пред съответните органи и др. В правомощията на Управляващото дружество се включва и представителство на всеки от договорните фондове.

Основният капитал на УД „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“ ЕАД, който е записан и изцяло внесен, е в размер на 1 400 000 лв. (един милион и четиристотин хиляди лева).

1.2.2 Съществени условия на договора за управление

Съгласно сключения на 14.02.2003 г. договор за управление, УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД:

- ✓ управлява дейността на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД по инвестиране в ценни книжа на парични средства, набрани чрез публично предлагане на акции;
- ✓ изготвя проспекти от името на ИД за публично предлагане на акциите на ИД, както и актуализира проспекта съгласно изискванията на нормативните актове;
- ✓ управлява дейността по продажба и обратно изкупуване на акциите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, като за осъществяване на контакт с инвеститорите осигурява мрежа от гишета (офиси) за извършване на посочените действия съгласно специалните изисквания на законовите и подзаконовите нормативни актове;
- ✓ в изпълнение на инвестиционната политика на ИД извършва анализ на ценни книжа, конструира портфейл от ценни книжа, коригира портфейла и изчислява постигнатата доходност, като взема инвестиционни решения и дава нареждания за тяхното изпълнение на упълномощени от ИД инвестиционни посредници;
- ✓ извършва оценка на портфейла ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД и определя нетната стойност на активите на ИД, както и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на акциите на ИД;
- ✓ управлява рекламната и маркетингова дейност на ИД при спазване на специалните изисквания на закона и актовете по прилагането му, отнасящи се до извършването на тази дейност; поддържа страницата на ИД в Интернет;
- ✓ управлява дейността по администриране на акциите на ИД;
- ✓ води счетоводството и поддържа и съхранява отчетността на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, включително разкрива съответната информация за ИД в предвидените нормативни актове случаи, както и изпълнява всички задължения, които възникват за ИД във връзка с това.

УД може да извършва проучвания на условията на пазара, размера на комисионите, качеството, бързината и точността на изпълнение на поръчките и да дава писмени препоръки на

ИД за подходящи инвестиционни посредници както и за прекратяване на договорите с тях. УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД може да предлага на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД банка – депозитар, както и сключване, изменение, прекратяване и разваляне на договора с нея.

Към датата на актуализиране на проспекта – 29.02.2012 г., възнаграждението на УД се определя в размер на 0.75 (нула цяло и седемдесет и пет стотни) на сто от средната годишна нетна стойност на активите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД. След тази дата, т.е. считано от 01.03.2012 г., годишното възнаграждение на управляващото дружество се променя на нула процента от средната годишна нетна стойност на активите на ИД „Ти Би Ай Евробонд” АД, т.е. занаяпред няма да бъде начислявано възнаграждение на управляващото дружество, по силата на сключено допълнително споразумение към Договора между Дружеството и УД „Ти Би Ай Асет Мениджмънт”.

Договорът между ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД и УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД е сключен за неограничен срок. Той може да бъде изменен само по взаимно съгласие на страните, изразено писмено.

1.3 Банка депозитар

Наименование:	Обединена българска банка АД
Седалище и адрес на управление:	гр. София, община “Възраждане”, ул. “Света София” 5
Телефон (факс)	02/811 24 38; 02/988 08 22
Електронен адрес	info@ubb.bg
Електронна страница в Интернет	www.ubb.bg
Дата на учредяване:	09 декември 1992 г.
Номер и дата на разрешението за извършване на банкова дейност:	Протокол № 63 от 19.11.1992 г. и решение № 340 на УС на БНБ

1.3.1 Съществени условия на договора за депозитарни услуги

Договорът за депозитарни услуги регламентира взаимоотношенията между ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД и Обединена българска банка АД. Съгласно договора за депозитарни услуги, сключен на 22.07.2003 г., Банката депозитар извършва следните действия:

- ✓ съхранява паричните средства на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, притежаваните от него налични финансови инструменти и удостоверителни документи за притежаваните от него безналични финансови инструменти;
- ✓ извършва вписвания в регистъра на “Централен депозитар” АД, БНБ или друга институция към подсметката си на притежаваните от ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД безналични финансови инструменти;
- ✓ извършва всички безкасови плащания за сметка на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД;
- ✓ осигурява плащанията, свързани със сделки с активите на инвестиционното дружество, да бъдат превеждани в рамките на нормативно определените срокове;
- ✓ осигурява издаването (продажбата), обратното изкупуване и обезсилването на акциите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД в съответствие със ЗППЦК, актовете по прилагането му и устава на инвестиционното дружество;
- ✓ разкрива специална разплащателна сметка за обслужване на издаването и обратното изкупуване на акции; при недостиг на средства по нея веднага уведомява ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД и изпълнява нарежданията на последния;

- ✓ контролира изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на акциите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД от страна на управляващото дружество да се извършва в съответствие със ЗППЦК, актовете по прилагането му, устава и проспекта на инвестиционното дружество и правилата за оценка на активите съгласно Наредба № 25/2006г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове (Наредба № 25/2006г.) всеки работен ден;
- ✓ извършва всички плащания от името и за сметка на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, произтичащи от договора;
- ✓ осигурява събирането и използването на приходите на инвестиционното дружество в съответствие със закона и с неговия устав;
- ✓ разпорежда се с поверените му активи на инвестиционното дружество само по нареждане на оправомощените лица, освен ако тези нареждания противоречат на закона, на устава на инвестиционното дружество или на договора за депозитарни услуги;
- ✓ редовно се отчита пред инвестиционното дружество за поверените активи и извършените операции.

1.4 Одитори

Наименование:	“АГЕЙН - ТАКТ” ООД
Седалище и адрес на управление:	София 1164, ул. “Криволак” № 17, ет. 1.

“АГЕЙН - ТАКТ” ООД е дружество, регистрирано в България с предмет на дейност одит. Съгласно Закона за счетоводство и Закона за независимия финансов одит “АГЕЙН - ТАКТ” ООД има правото да извършва одит и счетоводство според българското законодателство.

Специализираното одиторско предприятие “АГЕЙН - ТАКТ” ООД е избрано за първи път за одитор на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД на проведеното на 17.06.2005 г. редовно годишно Общо събрание на акционерите. От тогава до настоящия момент, ежегодно на своето редовно годишно общо събрание, акционерите на Дружеството избират “АГЕЙН - ТАКТ” ООД за одитор, който да извърши проверка на годишния финансов отчет на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД.

Няма напуснал или отстранен одитор на дружеството от учредяването му. Поради прекомерна натовареност на „БДО – България” ООД (одитор за 2003г. – 2004г.), Общото събрание на акционерите взема решение за избора на „АГЕЙН – ТАКТ” ООД за одитор на „Ти Би Ай Евробонд” АД.

1.5 Информация относно външни консултанти, на които се заплаща със средства на инвестиционното дружество

Към датата на актуализация на проспекта ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД не е използвало външни консултанти.

2 ИНВЕСТИЦИОННА ИНФОРМАЦИЯ

2.1 Инвестиционни и финансови цели

Целта на инвестиционното дружество е постигане на достатъчно висока доходност от инвестициите, която изпреварва сравнимите алтернативи в ЕВРО, достъпни на българския пазар, при ниско ниво на риск.

Финансовата цел на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД е нарастване стойността на акциите му.

2.2 Инвестиционна политика

Ти Би Ай Евробонд следва консервативна инвестиционна политика и е предназначено за инвеститори, които търсят относително сигурна инвестиция, съхраняваща и увеличаваща в реално изражение техните спестявания и предпазваща ги от валутен риск. Инвестиционното дружество следва политика на активно управление на инвестиционния портфейл.

2.3 Инвестиционна стратегия за постигане на инвестиционните и финансови цели

За осъществяване на поставените инвестиционни и финансови цели ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД следва активна инвестиционна стратегия. От съществено значение за всяка успешна активна стратегия, в случай на портфейл от ценни книжа с фиксирана доходност, а такива са преобладаващата част от ценните книжа, в които ще инвестира ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, е определянето на очакваните стойности за факторите, които най-силно влияят на представянето на този клас от активи. В случая това са очакванията за движението на лихвените нива, тяхната волатилност и спредовете между лихвените нива по различните видове ценни книжа с фиксиран доход – държавни ценни книжа, общински ценни книжа, корпоративни ценни книжа и т.н.

Друг важен момент при осъществяването на активна инвестиционна стратегия е изборът на най-подходящите за портфейла на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД ценни книжа, базирайки се на оценка за различното им бъдещо представяне - резултат от принадлежността им към различни сектори от пазара, различната им структура, различните емитенти и емисии. Дружество може да сключва репо сделки с ценни книжа с цел осигуряване на ликвидност и активно управление на портфейла си.

2.4 Инвестиционни ограничения

2.4.1 Ограничения, свързани със състава и структурата на портфейла на инвестиционното дружество

Инвестиционното дружество е длъжно да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да осъществява безпрепятствено дейността си, като погасява своевременно задълженията си на разумна цена, без да се налага прибързана продажба на доходноосни активи.

Инвестиционното дружество инвестира в следните видове активи:

1. прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на регулиран пазар по чл. 73 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ);

2. прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, търгувани на регулиран пазар, различен от този по чл. 73 ЗПФИ, в Република България или в друга държава членка, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, както и в ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България или друга държава членка;

3. прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати за търговия на официален пазар на фондова борса или търгувани на друг регулиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, който е включен в списък, одобрен от заместник-председателя на КФН;

4. наскоро издадени прехвърляеми ценни книжа, в условията на чиято емисия е включено поемане на задължение да се иска допускане и, в срок, не по-дълъг от една година от

издаването им, да бъдат допуснати до търговия на официален пазар на фондова борса или друг регулиран пазар, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, който е включен в списък, одобрен от заместник-председателя на КФН;

5. дялове на колективни инвестиционни схеми и/или на други предприятия за колективно инвестиране, при условие че:

а) другите предприятия за колективно инвестиране, независимо от това дали са със седалище в държава членка, (1) имат за единствена цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи на парични средства, набрани чрез публично предлагане, (2) действат на принципа на разпределението на риска, (3) дяловете им са безналични и подлежат на обратно изкупуване, пряко или непряко, на базата на нетната стойност на активите им при отправено искане от страна на притежателите на дялове, и:

аа) получили са разрешение за извършване на дейност по закон, съгласно който върху тях се осъществява надзор, който заместник-председателят на КФН смята за еквивалентен на надзора съгласно правото на Европейския съюз, и сътрудничеството между надзорните органи е в достатъчна степен осигурено;

бб) нивото на защита на притежателите на дялове в тях, включително правилата за разпределението на активите, за ползването и предоставянето на заеми на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, както и за продажбата на ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които предприятията за колективно инвестиране не притежават, са еквивалентни на правилата и защитата на притежателите на дялове на колективни инвестиционни схеми;

вв) разкриват периодично информация, като изготвят и публикуват годишни и 6-месечни отчети, даващи възможност за оценка на активите, пасивите, приходите и извършените операции през отчетния период; и

б) не повече от 10 на сто от активите на колективните инвестиционни схеми или на другите предприятия за колективно инвестиране, чието придобиване се предвижда да се извърши, могат съгласно учредителните им актове или правилата им да бъдат инвестирани общо в дялове на други колективни инвестиционни схеми или в други предприятия за колективно инвестиране;

6. влогове в кредитни институции, платими при поискване или при които съществува правото да бъдат изтеглени по всяко време, и с дата до падежа не повече от 12 месеца; кредитните институции в трета държава трябва да спазват правила и да са обект на надзор, които заместник-председателят на КФН смята за еквивалентни на тези съгласно правото на Европейския съюз;

7. деривативни финансови инструменти, включително еквивалентни на тях инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане, търгувани на регулирани пазари по т. 1-3;

8. деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, при условие че:

а) базовите им активи са инструменти по чл. 38, ал. 1 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИС), финансови индекси, лихвени проценти, валута или валутни курсове, в които ФОНДЪТ може да инвестира съгласно инвестиционната си политика;

б) насрещната страна по сделката с тези деривативни финансови инструменти е институция - предмет на пруденциален надзор, и отговаря на изисквания, определени от заместник-председателя на КФН;

в) са обект на надеждна и подлежаща на проверка ежедневна оценка и във всеки един момент по инициатива на ФОНДА могат да бъдат продадени, ликвидирани или закрити чрез офсетова сделка по справедлива стойност;

9. инструменти на паричния пазар извън тези, търгувани на регулиран пазар и посочени в § 1, т. 6 от допълнителните разпоредби на ЗДКИС, ако върху емисията или емитента на тези инструменти се осъществява надзор с цел защита на инвеститорите или спестяванията и отговарят на следните условия:

а) емитирани или гарантирани са от централни, регионални или местни органи в Република България или в друга държава членка, от Българската народна банка, от централна банка на друга държава членка, от Европейската централна банка, от Европейския съюз или от Европейската инвестиционна банка, от трета държава, а в случаите на федерална държава - от един от членовете на федералната държава, от публична международна организация, в която членува поне една държава членка;

б) издадени са от емитент, чиято емисия ценни книжа се търгува на регулиран пазар по т. 1 – 3 от чл. 38, ал. 1 ЗДКИС;

в) емитирани или гарантирани са от лице, върху което се осъществява пруденциален надзор съгласно критерии, определени от правото на Европейския съюз, или от лице, което е обект и спазва правила, приети от съответния компетентен орган, които са поне толкова строги, колкото са изискванията, определени от правото на Европейския съюз;

г) издадени са от емитенти, различни от тези по букви "а", "б" и "в", отговарящи на критерии, одобрени от заместник-председателя на КФН, гарантиращи, че:

аа) инвестициите в тези инструменти са обект на защита на инвеститорите, еквивалентна на защитата, на която подлежат инвестициите по букви "а", "б" и "в";

бб) емитентът е дружество, чийто капитал и резерви са в размер не по-малко от левовата равностойност на 10 000 000 евро, което представя и публикува годишни финансови отчети в съответствие с Четвърта директива на Съвета от 25 юли 1978 г., приета на основание чл. 54, § 3, буква "ж" от Договора относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества (78/660/ЕИО) или с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти, и е лице, което финансира група от дружества, в която участват едно или няколко дружества, приети за търговия на регулиран пазар, или лице, което финансира дружества за секюритизация, възползващи се от банкова линия за осигуряване на ликвидност.

Структурата на активите като размер на инвестициите на инвестиционното дружество в тях е както следва:

По т. 1. – 3 и т. 5.:

а) държавни ценни книжа – до 80 на сто от активите на инвестиционното дружество;

б) ипотечни облигации – до 60 на сто от активите на инвестиционното дружество;

в) корпоративни облигации - до 80 на сто от активите на инвестиционното дружество;

г) общински облигации - до 50 на сто от активите на инвестиционното дружество;

д) акции и дялове на колективни инвестиционни схеми - до 20 на сто от активите на инвестиционното дружество;

По т. 4.: до 25 на сто от активите на инвестиционното дружество;

По т. 6.: до 50 на сто от активите на инвестиционното дружество.

По т. 7: до 10 на сто от активите на инвестиционното дружество, при условие че общата рискова експозиция, свързана с деривативни финансови инструменти, не надвишава 25 на сто от нетната стойност на активите му. Посоченото ограничение не се отнася за случаите, в които инвестициите в деривативни инструменти са с цел управление на риска.

Дружеството може да инвестира не повече от 10 на сто от активите си в ценни книжа и инструменти на паричния пазар извън описаните по-горе.

ДРУЖЕСТВОТО има следните инвестиционни ограничения:

1. Минимум 70 на сто от управлявания портфейл е съставен от валутно деноминирани активи, като преобладаващ дял имат активи, деноминирани в ЕВРО.

2. Инвестиционното дружество не може да инвестира повече от 5 на сто от активите си в дългови ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент.

3. Инвестиционното дружество не може да инвестира повече от 20 на сто от активите си във влогове в една банка.

4. Рисковата експозиция на инвестиционното дружество към насрещната страна по сделка с деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, не може да надхвърля 10 на сто от активите, когато насрещната страна е банка по т. 6 по-горе, а в останалите случаи - 5 на сто от активите.

5. Инвестиционното дружество може да инвестира до 10 на сто от активите си в ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент, при условие че общата стойност на тези инвестиции не надвишава 40 на сто от активите на дружеството. При изчисляване на общата стойност на активите по изречение първо не се вземат предвид ценните книжа и инструментите на паричния пазар по т. 7 по-долу.

6. Общата стойност на инвестициите в ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, не трябва да надхвърля 20 на сто от активите на дружеството.

7. Инвестиционното дружество може да инвестира до 35 на сто от активите си в ценни книжа и инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент, ако ценните книжа и инструментите на паричния пазар са издадени или гарантирани от Република България, друга държава членка, от техни местни органи, от трета държава или от публична международна организация, в която членува поне една държава членка.

8. Инвестиционните ограничения по т. 2 – 7 не могат да бъдат комбинирани. Общата стойност на инвестициите в ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти, не може да надхвърля 35 на сто от активите на инвестиционното дружество.

8. Дружествата, включени към една група за целите на съставяне на консолидиран финансов отчет съгласно признатите счетоводни стандарти, се разглеждат като едно лице при прилагане на ограниченията по т. 2 – 7.

9. Общата стойност на инвестициите в ценни книжа или инструменти на паричния пазар, емитирани от една група, не може да надхвърля 20 на сто от стойността на активите на инвестиционното дружество.

10. Инвестиционното дружество може да инвестира не повече от 10 на сто от активите си в дяловете на едно и също предприятие за колективно инвестиране, независимо дали е със седалище в държава членка или не.

11. Общият размер на инвестициите в дялове на предприятия за колективно инвестиране, различни от колективна инвестиционна схема, не може да надвишава 30 на сто от активите на Инвестиционното дружество.

12. Инвестиционното дружество не може да придобива повече от:

а) десет на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице;

б) десет на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице;

в) двадесет и пет на сто от дяловете на една и съща колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, отговарящо на изискванията на чл. 4, ал. 1 от ЗДКИС;

г) десет на сто от инструментите на паричния пазар, издадени от едно лице.

Инвестиционните ограничения (т.т. 2 – 12) не се прилагат, когато Инвестиционното дружество упражнява права на записване, произтичащи от ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които са част от неговите активи.

Инвестиционното дружество не може да придобива ценни (благородни) метали и сертификати върху тях.

Отрасловата структура на инвестициите ще бъде:

- Ценни книжа, издадени и/или гарантирани от държавата или други държави
- Ценни книжа, издадени и/или гарантирани от общините
- Дългови ценни книжа, издадени от юридически лица от финансовия сектор (банки, лизингови компании и други финансови институции) - обикновени и ипотечни облигации.
- Дългови ценни книжа, издадени от емитенти от производствения и търговския сектор:

- Химическа промишленост
- Преработвателна промишленост
- Телекомуникации и информационни технологии
- Фармацевтична промишленост
- Хранително-вкусова промишленост
- Текстилна промишленост
- Търговия с потребителски стоки
- Търговия с хранителни стоки
- Туризм

Облигации, издадени и/или гарантирани от българската държава или други държави

- **Българските държавни ценни книжа, издадени за финансиране на бюджетния дефицит** – Емитирани са от Министерството на финансите в качеството му на представител на държавата, гарантирани са от държавата и, на практика, представляват безрискова форма на инвестиция. Нормативно са посочени три вида ДЦК – краткосрочни, средносрочни и дългосрочни. Предимно са деноминирани в български левове, но има и такива, деноминирани в евро, като законовата уредба позволява издаването на ДЦК и в щатски долари.
- **Държавни дългосрочни облигации емитирани във връзка със структурната реформа** – т. нар. ЗУНК – облигации, емитирани по Закона за уреждане на необслужваните кредити (на държавните фирми към банките).
- **Евро облигации и глобални облигации** – първоначално се издават с цел заместване и преоформяне на дълга по брейди-облигациите. РБългария издаде една емисия евро облигации през октомври 2001 г., които падежираха през 2007 г. През март 2002 г. и септември 2002 г. бяха издадени и две емисии глобални облигации.
- **Чуждестранни държавни ценни книжа** – дългови ценни книжа, емитирани или гарантирани от други държави.

Общински облигации

Облигации, емитирани от общините в РБългария за финансиране на местния бюджет или на определени инвестиционни проекти. На чуждестранните капиталови пазари се разграничават два вида общински облигации:

- **Доходоносни облигации (Revenue bonds)** – общински облигации, които се издават с цел финансиране на конкретен инвестиционен проект, и задълженията по облигационния заем се погасяват от приходите, генерирани от съответния проект;
- **Облигации с общо задължение (General obligation bonds)** – облигационният заем се използва за осъществяване цялостната дейност на емитента, и се гарантира с общата способност на общината да генерира приходи.

Въпреки, че общинските облигации в България не са гарантирани от държавата и не представляват задължение на правителството, те се считат за нискорискови инвестиции поради вида на емитента. Конституцията на РБългария определя общината като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление и има правен статут на юридическо лице.

Ипотечни облигации

Облигации, емитирани от банки на основата на портфейла им от ипотечни кредити – т.е. кредити които са обезпечени с една или повече първи по ред ипотечи в полза на банките върху недвижими имоти. Вземанията на облигационерите по ипотечните облигации са обезпечени с първи по ред залог върху активите на банката-издател, включени в покритието на емисията. Това означава, че при невъзможност на банката да изпълни задълженията си по лихви и/или главница на облигационния заем, те се погасяват от приходите от реализиране на обезпечението.

Корпоративни облигации

Облигации, издавани от акционерни дружества с цел набиране на средства за финансиране на дейността им. Облигациите могат да бъдат необезпечени или обезпечени с ипотека, вземания, банкова гаранция, корпоративна гаранция или поръчителство. Инвестиционните рискове при закупуване на корпоративни облигации се определят от дейността на емитента, текущо финансово състояние и перспективи, кредитна история и от наличието на обезпечение. В общия случай, доходът по корпоративните облигации е по-висок в сравнение с ипотечните, тъй като кредитния риск на фирмите-емитенти обикновено е по-голям, особено при необезпечен дълг.

2.4.2 Ограничения на дейността на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД

Инвестиционното дружество не може:

1. да се преобразува в друг вид търговско дружество;
2. да променя предмета си на дейност;
3. да предоставя заеми или да бъде гарант на трети лица;
4. да упражнява контрол върху управляващото дружество.

2.4.3 Данъчни облекчения, свързани с дейността на дружеството

Съгласно чл. 174 от Закона за корпоративното подоходно облагане, инвестиционното дружество от отворен тип не се облага с корпоративен данък (ЗКПО).

2.5 Рисков профил на инвестиционното дружество

Инвеститорите и притежателите на акции от ДРУЖЕСТВОТО следва да бъдат запознати с рисковете, съпровождащи неговата дейност, и на базата на индивидуалните си цели, инвестиционен хоризонт, толерантност към риск и специфични ограничителни условия да

вземат информирано решение за инвестиции в акции на ДРУЖЕСТВОТО. Изложеното по-долу има за цел да даде ясна представа за рисковете, свързани с инвестиционната стратегия на ДРУЖЕСТВОТО, и, съответно, за инвестициите в него. Посочени са факторите, които могат да въздействат върху формирането на нетната стойност на активите, съответно стойността на акциите на ДРУЖЕСТВОТО.

Рисков профил

Рисковият профил на ИД „Ти Би Ай Евробонд“ АД е част от инвестиционната му политика. Консервативната инвестиционна стратегия на ДРУЖЕСТВОТО съчетава относителната сигурност и стабилен текущ доход на инвестициите в дългови ценни книжа с възможност за реализиране на по-висока доходност от частта на портфейла, инвестирана в акции. Инвестирането в акции на ДРУЖЕСТВОТО е свързано с поемане на **ниско ниво на риск**.

Рискови фактори

Общата дефиниция за риск е несигурността очаквано събитие или прогноза да се осъществят в действителност. По отношение на инвестициите, рискът се свързва с възможната разлика между прогнозираната възвращаемост на вложените средства и реално постигнатата. Обикновено, по-високата доходност е съпроводена с по-голяма степен на риск.

Съществуват различни видове риск, които могат да се обединят условно в две основни категории: систематични и специфични (несистематични).

2.5.1 Систематични рискове

Систематични рискове са тези, които действат извън ДРУЖЕСТВОТО и оказват съществено влияние върху дейността и състоянието му. Тези рискове са свързани с общото състояние на макроикономическата среда, политическите процеси, регионалното развитие и др. Затова отделните икономически субекти не могат напълно да ги избегнат и да се защитят от тях. С извършването на анализи и прогнозиране на макроикономическите показатели се цели минимизиране на тяхното отрицателно влияние.

Доколкото голяма част от активите на ДРУЖЕСТВОТО се инвестират в, облигации, парични инструменти и акции, издадени от българската държава и от емитенти със седалище в Р България, общите рискове за българската икономика ще имат пряко отражение върху риска, който носят акциите на ДРУЖЕСТВОТО.

Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната върху инвестиционната среда, макроикономическата стабилност и очакванията на инвеститорите за стопанското развитие. Този риск се измерва с вероятността за неблагоприятен ефект на водената от правителството икономическа политика и евентуални промени в законодателството върху инвестиционния климат. Продължителната политическа нестабилност повишава несигурността на бизнес средата, което рефлектира в по-високи нива на очаквана възвращаемост от инвестиции в страната и понижение на цените на активите.

Валутен риск

Стабилността на националната парична единица е от голямо значение за малка отворена икономика, каквато е икономиката на България. Въведеният в България през 1997 г. валутен борд ограничава директното вариране на българския лев към еврото, но от друга страна експонира риска от неблагоприятни движения на еврото на международните финансови пазари при обезценка на еврото.

Лихвен риск

Систематичният лихвен риск се свързва с вероятността от покачване на лихвените проценти в дадена страна до нива, които биха ограничили кредитирането и оказали негативно влияние върху ръста на икономиката.

Инфлация

Инфлационният риск е свързан с вероятността от намаление на покупателната сила на местната валута и, съответно, от повишение на общото ценово равнище в страната. Инфлацията намалява реалните доходи и се отразява в намаление на вътрешното потребление, както и в обезценка на активите, деноминирани в лева.

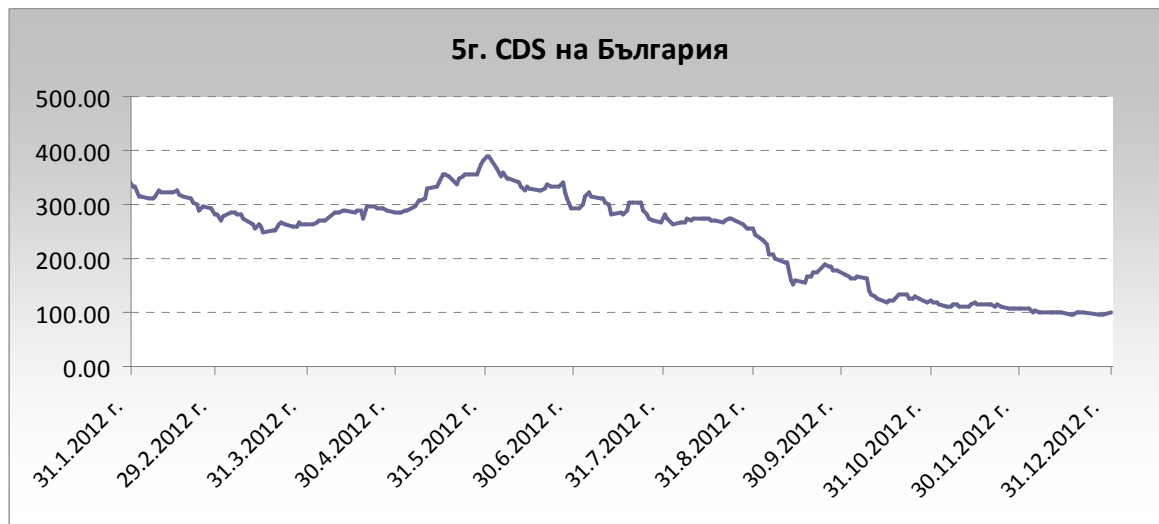
В резултат на въведения в България валутен борд и ограничаване на паричното предлагане, инфлацията до голяма степен е овладяна. Нивото на потребителските цени в страната се влияе и от допълнителни фактори, в голяма степен от движението на курса долар/евро. Причината за това е зависимостта на страната от вноса на енергоносители, чийто цени се измерват в долари.

Такива шокове обаче биха имали краткотраен ефект, дотолкова доколкото инфлацията в дългосрочен план е пряко свързана с увеличението на паричното предлагане. Стабилността на последното се гарантира от автоматичния механизъм на валутния борд.

Кредитен риск

Кредитният риск на държавата е риска от невъзможност за посрещане на предстоящите плащания. През 2012 г. оценките на пазарите за кредитния риск на България се подобриха значително. Цената на застраховките срещу фалит на България (т.нар. суапове за кредитно неизпълнение - CDS - credit default swaps) регистрира значителен спад през годината.

Графиката по-долу показва динамиката на 5-годишния CDS на България за последните близо две години.

През 2012 г., агенциите Fitch и Standard & Poor's потвърдиха дългосрочния инвестиционен кредитен рейтинг на България „BBB”, а Standard & Poor's повиши кредитния рейтинг на краткосрочните държавни ценни книжа в чужда и местна валута от A-3 до A-2. Двете агенции аргументираха решенията си с благоразумната фискална политика, намаляването на бюджетния дефицит и ниското ниво на държавен дълг на страната.

Целенасочена политика на правителството по отношение на управлението на дълга, насочена към оптимизация на структурата на задълженията и поддържане на ниско ниво на държавен дълг, би довела до намаляване на потенциалния кредитен риск на страната.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се отъждествява с невъзможност да се продаде даден актив на пазарна цена за кратък период от време, без да се генерират допълнителни транзакционни разходи и капиталови загуби. На макрониво този вид риск се определя от цялостното състояние на икономиката и пазарите. Икономическата несигурност в световен мащаб през последните години и отрицателният ефект на тази несигурност върху икономическия ръст, вътрешното потребление и чуждестранните инвестиции в страната оказаха негативно влияние върху ликвидността на българския капиталов пазар и повишиха значително ликвидния риск на ДРУЖЕСТВОТО.

2.5.2 Несистематични рискове

Определят се от спецификата на дейността на инвестиционното дружество и компаниите, в които то инвестира. Тези рискове могат да бъдат минимизирани чрез диверсификация.

Отраслов риск

Отрасловият риск е рискът от реализиране на загуби поради отрицателни тенденции в развитието на отраслите, в които оперират компаниите, включени в портфейла на ДРУЖЕСТВОТО. Този риск се управлява чрез ежедневен мониторинг на тенденциите в развитието на отделните отрасли и подходящо структуриране на портфейла в зависимост от очакванията на инвестиционните мениджъри за развитието на пазарите и макроикономическата среда.

Фирмен риск

Фирменият риск е свързан с естеството на дейността на ДРУЖЕСТВОТО и неговите индивидуални характеристики. ДРУЖЕСТВОТО инвестира в дългови ценни книжа, парични инструменти и акции, което е придружено с рискове, произлизащи от конкретната инвестиция и дружество-емитент. Рискът от влягане на средства в съответния инструмент се експонира върху ДРУЖЕСТВОТО и притежателите на негови акции. Фирменият риск се редуцира посредством стриктно спазване на установените законови и вътрешни лимити за концентрации и чрез извършване на качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, управлението и репутацията на емитента, както и присъдения му външен кредитен рейтинг.

Кредитен риск

Кредитният риск е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или загуби при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Управляващото дружество разграничава три основни вида кредитен риск:

- Инвестиционен кредитен риск

Това е опасността издателят на ценна книга да изпадне в състояние на несъстоятелност или неплатежоспособност. Притежателите на акции от дружество, изпаднало в несъстоятелност или неплатежоспособност, имат право на ликвидационен дял само след като са обслужени всички други задължения на дружеството. В този аспект, за притежателите на акции кредитният риск се изразява във възможността да загубят част или цялата инвестиция в акции на дружеството. За притежателите на дългови ценни книжа, този риск се изразява в невъзможността на емитента да изпълни задълженията си по изплащане на лихвата и/или главницата.

За управлението на кредитния риск инвестиционните мениджъри извършват детайлен кредитно-финансов анализ на всеки емитент и ценна книга, на базата на който се взема решение за инвестиция. Допълнително, активната политика на управление и диверсификация

на портфейла допринася за минимизиране на кредитния риск, тъй като експозицията на ДРУЖЕСТВОТО към определен емитент е ограничена.

- Контрагентен риск

Риск от загуба вследствие неизпълнение на задълженията на отсрещната страна по сделка за покупко-продажба на финансов инструмент, поради внезапна загуба на платежоспособност, изпадане в несъстоятелност, настъпване на правни промени и възникване на регулативни или пазарни ограничения. Рискът от неизпълнение се контролира посредством информирания избор на контрагенти по съответните сделки на базата на фундаментален и кредитен анализ, периодично следене на тяхното финансово развитие и перспективи, управлението и репутацията им, както и присъдения им външен кредитен рейтинг.

- Сетълментен риск

Кредитният риск, който носят контрагентите през периода на сетълмента на дадена сделка, възникващ от възможността ДРУЖЕСТВОТО да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като е изпълнило задълженията по дадени сделки към този контрагент. Този риск е значително по-висок при търговия с инструменти на извънборсови пазари. За да намалят този риск, страните по сделката могат да сключат двустранно споразумение за нетиране на плащанията, без да се извършва реална покупко-продажба на базовите инструменти.

Ценови риск

Пазарната стойност на всяка една ценна книга се променя в посока увеличение или намаление, понякога много бързо и непредвидимо. Тези вариации, наричани “колебания на цените”, могат да доведат до това дадена ценна книга да струва в даден момент по-малко, отколкото в предходен момент. Всички ценни книги притежават ценови риск, който влияе на тяхната стойност, както и на стойността на акциите на инвестиционното дружество, което инвестира в тях. Ценовият риск може да засегне определен емитент, сектор от икономиката, както и цяла една икономика и държава. Като цяло облигациите и другите инструменти с фиксирана доходност имат по-малък ценови риск от акциите. Ценовият риск на тези инвестиционни инструменти се влияе от фактори като емитент, падеж, равнище на купона.

ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД ограничава ценовия риск от отделните ценни книги чрез диверсификация на портфейла – инвестиране в инструменти, издадени от различни емитенти, с различна падежна структура и валута.

Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от промяната на стойността на акциите и дълговите ценни книжа вследствие на промяна в лихвените равнища. Цената на акциите се влияе от лихвените равнища, като повишаване в нивата на лихвите забавя икономическия растеж, което рефлектира върху реализираните печалби на търговските дружества, и същевременно прави инвестициите в други видове финансови инструменти по-атраaktivни. При покачване на лихвените равнища цената на дълговите ценни книжа също се понижава.

В резултат на тези фактори портфейлът на ДРУЖЕСТВОТО и нетната стойност на неговите активи в повечето случаи ще намаляват. Акциите на компании, приходите на които са пряко свързани с цената на потребителските кредити, като автомобилната индустрия например, както и акциите на компании, които използват по-голямо количество дългов ресурс за финансиране на своите операции, са по-чувствителни към промени в лихвените нива. Цените на дългови ценни книжа с дългосрочна структура също се влияят повече от промени в лихвените нива. В случай че инвестициите на ДРУЖЕСТВОТО са в такива книжа, при промяна на пазарните лихвени проценти нетната стойност на активите ще варира в по-широки граници.

Ограничаване негативното влияние на тези фактори се постига с активно управление на средствата. За инвестициите в акции, портфейлът се реструктурира, като се правят инвестиции в акции на дружества, които използват ограничено количество дългово финансиране за своите операции, като по този начин ефекта от оскъпяването на дълговия ресурс се минимизира. Същевременно, се оптимизира срочната структура на портфейла, като се намалява средния матуритет и ефективната дюрация на инструментите с фиксирана доходност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риска от невъзможност за продажба на дадена ценна книга без реализиране на по-големи от нормалните транзакционни разходи и капиталова загуба. Ликвидният риск се определя от пазарното търсене на инвестиционния инструмент, формиращо се предимно от конкретния емитент, размера на емисията и нейните характеристики, както и от степента на развитие на капиталовите пазари. При ниска ликвидност, дружеството може да е принудено да излезе от дадена позиция срещу значително по-ниска цена от тази на придобиване.

За да не се случва това, ДРУЖЕСТВОТО поддържа балансирана структура на инвестиционния портфейл, осигуряваща сравнително висока ликвидност при оптимални нива на доходност.

Ликвидният риск се контролира от Управляващото дружество посредством приети Правила за поддържане и управление на ликвидните средства. Съгласно Правилата, веднъж годишно, по предложение на отдел „Управление на риска“, се приема вътрешен лимит за минимални ликвидни средства, съответстващ на рисковия профил на ДРУЖЕСТВОТО и текущата икономическа обстановка.

Информационен риск

Информационният риск се проявява в липсата на равностоен достъп до данни за емитента на дадена ценна книга и съответно, промени в нейните характеристики. Забавянето на информация, нейното частично разкриване или некоректно представяне би довело до неправилно инвестиционно решение, както и до негативен ефект върху стойността на инвестицията.

Валутен риск

Валутният риск, свързан с акциите на ДРУЖЕСТВОТО, се пренася от риска на валутата, в която са деноминирани инструментите, съставляващи инвестиционния портфейл на ДРУЖЕСТВОТО. Инвестиционната стратегия предвижда заемане на позиции както в евро, което на практика елиминира валутния риск, така и в други валути, като Управляващото дружество във връзка с управлението на ДРУЖЕСТВОТО използва стандартни механизми за ограничаване на риска от неблагоприятна промяна във валутния курс в случаите, когато се инвестира в ценни книжа, деноминирани във валута, различна от български лев или евро. Такива механизми са покупко-продажба на фючърсни и форуърдни сделки, спот сделки, валутни опции.

Оперативен риск

Оперативният риск се отнася до риска от загуби или негативно влияние върху дейността на ДРУЖЕСТВОТО, породени от неправилна или неефективна вътрешна организация на Управляващото дружество, несъвършенства на използваните технологии и системи, човешки грешки или неблагоприятни външни събития от нефинансов характер. Този риск се ограничава от приетите и стриктно спазвани правила, ограничения достъп до информация, документи и извършваните оперативни процеси само на оторизирани служители на Управляващото дружество.

Независимото и самостоятелно управление на инвестиционния портфейл се наблюдава и контролира от отдел “Вътрешен контрол” на Управляващото дружество. Така се гарантира автономността на направените инвестиции и работата на ДРУЖЕСТВОТО в най-добър интерес на притежателите на акции.

Рискове от инвестиции в деривативни финансови инструменти

Управляващото дружество може да сключва сделки с деривативни инструменти от името на Дружеството с инвестиционна цел, съобразно инвестиционната политика и рисковия профил на Дружеството и с цел управление на риска – във връзка с хеджиране срещу пазарен и кредитен риск. Дружеството сключва за сметка на колективната инвестиционна схема сделки само с деривативни финансови инструменти, които отговарят на специфични изисквания, описани в ЗДКИС и Правилата за управление на риска, приети от Управляващото дружество.

Основните рискове, свързани с деривативните финансови инструменти, в които може да инвестира Дружеството, са свързани с рисковете, характерни за базовите инструменти, въз основа на които са конструирани. Освен описаните по-горе рискове, деривативните финансови инструменти се свързват и с т.нар. базисен риск и риск на лостовия ефект.

Базисният риск се свързва с вероятността за разширяване на спреда между пазарната и фючърната/форуърдната цена на базовия инструмент, която възниква в случаите, когато характеристиките на хеджиращия инструмент се различават от тези на позицията, която се хеджира.

Риск на лостовия ефект (ливъридж риск) е рискът от загуба на сума, надхвърляща инвестицията в съответния деривативен инструмент. Рискът съществува в резултат на възможността за ливъридж или финансиране на определен процент от инвестицията със заемни средства, която предоставят този вид финансови инструменти.

2.6 Правила за оценка на портфейла

Тези правила уреждат принципите и методите за оценка на активите и пасивите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД (“Инвестиционното дружество”), както и процедурата и организацията на изчисляване на нетната стойност на активите (НСА) за целите на:

1. определяне на нетната стойност на активите на акция, определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на акциите на дружеството;
2. спазване на инвестиционната политика, ограниченията за инвестиране и разпределението на активите в портфейла, както и изискванията за минимално ликвидни средства и структурата на активите и пасивите на дружеството;
3. спазване на разпоредбите на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИС), подзаконовите актове по прилагането му и всички други нормативни изисквания.

1. Оценката на активите се извършва при спазване на следните основни принципи:

1.1. при първоначално придобиване (признаване) - по цена на придобиване, включваща и разходите по сделката;

1.2. при последваща оценка активите се оценяват по справедлива стойност, формирана чрез използване на приложимите методи, описани в настоящите Правила.

1.3. Последващата оценка се извършва за всеки актив, включително и за първоначално признатите към датата на оценката.

1.4. При сделки с ценни книжа инвестиционното дружество използва метода на отчитане на датата, на която е приключил сетълментът на сделката. При този метод ценните книжа се

записват (отписват) в баланса на инвестиционното дружество на датата на прехвърляне на собствеността върху тях.

2. В стойността на активите се включва стойността на всеки един от притежаваните от Инвестиционното дружество активи по баланса към датата, за която се отнася оценката. Тяхната стойност се изчислява, както следва:

2.1. Справедливата стойност на ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България в страната, се извършва въз основа на средноаритметична от цените "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявени от не по-малко от двама първични дилъри на държавни ценни книжа.

2.1.1. В случай, че цената е изчислена на основата на представени брутни цени от първичните дилъри, тя се използва пряко за преоценка. При условие, че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

2.1.2. При невъзможност да се приложи т. 2.1. се използва методът на дисконтираните парични потоци. Като основа за изчисленията се използват цените на последните издадени емисии със съответен матуритет, които първичните дилъри са задължени да котират. Тези най-нови емисии със съответен матуритет по-нататък са наричани за краткост "основни емисии". Емисията, чиято цена трябва да бъде определена се нарича "търсената емисия".

За целта на изчисленията цените на основните емисии се изчисляват по реда на т. 2.1.

2.1.3. Изчислението на цените на съответните емисии чрез метода на линейна интерполация преминава през следните етапи:

- а) На основата на осреднени цени на основните емисии се формира крива на дохода;
  - б) В зависимост от остатъчния срок до падежа на търсената емисия се определя местоположението ѝ спрямо най-близката предхождаща и най-близката следваща по срок основни емисии;
  - в) Определя се разликата (в дни) между срока до падежа на двете основни емисии, както и разликата в дохода им до падежа;
  - г) Изчислява се множител, като разликата в дохода до падежа се разделя на разликата в дните до падежа;
  - д) Определя се разликата в дните до падежа на търсената емисията и предхождащата я основна емисия;
  - е) Получената разлика се умножава с множителя от предходната стъпка, за да се изчисли разликата в дохода до падежа на търсената и основната емисия;
  - ж) Доходът до падежа на търсената емисия се получава, като изчислената в предходната стъпка разлика в доходите се добави към доходността на основната емисия, предхождаща търсената;
- з) На основата на получения доход до падежа на търсената емисия се изчислява брутната ѝ цена, чрез използване на следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията
n – брой лихвени плащания за година
N – общ брой на лихвените плащания
r – процент на дискотиране (равен на дохода до падежа)
i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

2.1.4. Изчислената по формулата цена е брутна и се използва пряко за последваща преоценка на съответната дългова ценна книга.

2.2. Справедливата стойност на издадените от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар в чужбина, както и издадените от друга държава членка ценни книжа и инструменти на паричния пазар, търгувани на места за търговия при активен пазар, се определя:

а) по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация;

б) в случай че цената, изчислена съгласно буква "а", е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие, че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

в) При невъзможност да се приложи начинът по буква „а”, за оценка се използват правилата от т. 2.1.2.

2.3. Справедливата стойност на български и чуждестранни ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина, се определя по следния начин:

а) по последна цена на сключена с тях сделка на съответния пазар за последния работен ден;

б) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по б. "а" оценката се извършва по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа;

в) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква "б" оценката се извършва по последна цена на сключена с тях сделка в рамките на последния 30-дневен период.

г) ако не може да се определи цена и по реда на б. „в”, оценката на конкретния вид ценни книжа се извършва при съответното прилагане на точки 2.1.2. и 2.8.

2.4. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или приети за търговия на местата за търговия по т. 2.3., се определя по реда, указан в т. 2.3, б. „а” – „в”.

2.5. При невъзможност да бъде приложена т. 2.4. при формиране на справедливата стойност на опции, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия,, справедливата стойност се определя, като се използва подхода на Black-Scholes за определяне на цена на опция. Моделът Black-Scholes третира оценката на опции за покупка (кол опции), поради това формирането на стойността на пут опцията ще е функция на цената на кол опция за съответния актив при същите условия.

Формула за определяне на цената на пут опция:

$$P=C+Xe^{-rT}-S_0$$

където:

C – Цената на кол опцията, изчислена по модела на Black-Scholes.

X – Цената на упражняване на опцията (Strike price).

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция.

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

S_0 – Текуща цена на базовия актив (този, за който е конструирана опцията)

Изчисляване на “C” – цената на кол опцията за съответния актив със същите параметри (формула на Black-Scholes):

$$C_0=S_0N(d_1)-Xe^{-rT}N(d_2)$$

където:

$$d_1 = \frac{\ln(S_0 / X) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma\sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma\sqrt{T}$$

C_0 – Текуща стойност на кол опцията

S_0 – Текуща цена на базовия актив

$N(d)$ – Вероятността един случаен опит върху стандартното нормално разпределение да има стойност по-малка от d. Съответните стойности могат да се намерят в таблици със стойностите на нормалното разпределение.

X – Цената на упражняване на опцията

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

ln – Функцията натурален логаритъм

σ - Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост на годишна база (постоянно капитализирана) на базовия актив (волатилност).

Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост за n наблюдения се изчислява по формулата:

$$\sigma^2 = \frac{n}{n-1} \sum_{t=1}^n \frac{(r^t - \bar{r})^2}{n}$$

където $\bar{r}$ е средната възвращаемост за периода на извадката. Нормата на възвращаемост в деня t се определя в съответствие с постоянната капитализация като $r_t = \ln(S_t/S_{t-1})$.

2.6. При невъзможност да бъде приложена т. 2.4. при формиране на справедливата стойност на фючърси, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя по средния начин:

$$F = \{S - PV(D,0,T)\} * (1+Rf)T ,$$

където:

F – цена на фючърс контракт;

S – спот цена на базов актив;

PV(D,0,T) – настояща стойност на очакван дивидент

Rf – безрисков лихвен процент;

T – брой дни на контракта, разделен на 365.

2.7. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, се определя по цена "купува" на маркет-мейкър при затваряне на пазара в последния работен ден. При невъзможност да бъде приложено посоченото правило:

2.7.1. Справедливата стойност на опции, търгувани на извънборсови пазари, се определя, като се използва формулата по т.2.5;

2.7.2. Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя, като се използва формулата по-долу. Когато срокът до падежа на валутните форуърдни договори е по-малък от 1 месец и в случай, че са налице незначителни разлики по отношение на стойностите на лихвените проценти, поради краткия срок и пренебрежимо малкото влияние на дисконтовите фактори, се приема, че форуърдният валутен курс към датата на оценката (t) е равен на текущия спот валутен курс.

$$V_t = N \times \left(\frac{C}{(1+i_A)^{(T-t)}} - \frac{P}{(1+i_B)^{(T-t)}} \right)$$

където:

V_t - стойност на форуърдния договор;

N – размер на форуърдния договор;

C - текущия спот курс между двете валути;

P – форуърден валутен курс, договорен при сключването на форуърдния договор;

И двата валутни курса се изразяват като единици валута B за една единица валута A.

i_A – безрисков лихвен процент за валута A;

i_B – безрисков лихвен процент за валута B;

T – дата на падеж на форуърдния договор;

t – текуща дата.

2.7.3. Справедливата стойност на форуърди, различни от посочените по т.2.7.2, се определя като се използва формулата по т.2.6.

2.8. Справедливата стойност на български и чуждестранни облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България, се определя:

а) по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,01 на сто от обема на съответната емисия;

б) в случай че не може да се приложи б. "а", цената на облигациите е среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки;

в) в случай че на посочените в т. 2.8. пазари котираната цена е „мръсна”, при определяне на „чистите” цени на ценните книжа се взема съответната цена при спазване на изискванията на т. 2.8., б. „а” и „б”. При определяне на „чистата цена” на ценната книга за текущия ден (Т) от съответната цена се изважда натрупаната лихва към датата на сетълмент (Т+2). Към така получената чиста цена се начислява лихвата към текущия ден (Т) по дадената ценна книга. При изчисляване на лихвата се използва лихвената конвенция, описана в меморандума или проспекта за предлагане на ценните книжа.

г) в случаите, когато се определя справедливата стойност на облигации, по които предстои плащане на лихва и публикуваната в борсовия бюлетин цена на сключени с тях сделки или на цена ”купува” е нетна, последващата оценка се формира, като към обявената в бюлетина цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката:

Стойността на натрупаната лихва се определя чрез използването на следната формула:

$$AccInt = F * \frac{C}{n} * \frac{A}{E}$$

където:

AccInt – е натрупаният лихвен купон

F – е главницата (номиналната стойност) на облигацията

C – Годишният лихвен купон

n – броят на лихвените плащания в годината

A – изминалите лихво-дни от началото на лихвения период до датата на изчисленията. Дните се изчисляват на база 30 дни в месец или реален брой дни в зависимост от това, коя от двете лихвени конвенции е записана в проспекта на съответната емисия;

E – броят дни в текущия лихвения период. Дните се изчисляват на база 360,364,365,366 дни в годината или реален брой дни в зависимост от това, коя от тези лихвени конвенции е записана в проспекта на съответната емисия.

Към нетната цена се добавя натрупания лихвен купон към съответния ден и така изчислената брутна цена се използва за последваща оценка на облигацията.

д) Като източник на информация се използва официалният бюлетин на мястото за търговия, до което е допусната съответната емисия облигации, или друга електронна система за ценова информация на ценни книжа, като, когато прехвърляемите ценни книжа са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия, се прилага правилото в т. 4.

2.9. При невъзможност да бъдат приложени т. 2.8. б. „а”, и б. „б”, при формиране на справедливата стойност на облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, както и при определяне на справедливата стойност на облигации, които не се търгуват и не са допуснати до търговия на регулирани пазари или други места за търговия, се прилага методът на дисконтираните парични потоци по формулата по-долу с норма на дисконтиране:

а) настоящата доходност до падежа на ценни книжа със сходни характеристики (вид, условия на плащане и падеж), допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента. Изборът на ценната книга, чиято доходност до падежа ще се използва като норма на дисконтиране, както и

рисковата премия отразяваща риска на емитента, с която ще се коригира избраната норма на дисконтиране, се обосновават чрез сравнителен анализ. Източникът на информация за сравнителните характеристики е ежедневният бюлетин на БФБ, официалните бюлетини на чуждестранните регулирани пазари или съответните места за търговия, на които са допуснати за търговия или се търгуват книжата, или друга електронна система за ценова информация на ценни книжа, като, когато прехвърляемите ценни книжа са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия, се прилага правилото в т. 4.;

б) настоящата доходност до падежа на държавни ценни книжа със сходни условия на плащане и падеж, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента и дадената ценна книга.

в) при метода на дисконтираните парични потоци се използва следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

2.10. Справедливата стойност на инструментите на паричния пазар, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се извършва по реда на т. 2.3, б. „а” – „в”. Ако не може да се приложи редът за оценка по т. 2.3, б. „а” – „в”, както и за инструментите на паричния пазар, които не се търгуват, оценката се извършва на база номинална стойност, натрупана лихва и капиталова печалба/загуба към момента на оценката съгласно т. 2.1.

2.11. При невъзможност да се приложи т.2.10. за оценка на депозитния сертификат, се използва следната формула:

$$P_{CD} = \frac{MV}{\left[1 + \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]}$$

където:

$$MV = N \times \left[1 + \left(\frac{c}{100} \times \frac{d}{365}\right)\right]$$

PCD е стойността на депозитния сертификат;
MV – стойността на депозитния сертификат на падежа;
N – номинална стойност на депозитния сертификат;
d – брой дни от датата на преценка до падежа;
i – дисконтов процент;
с – лихва, платима върху депозираната сума, посочена върху сертификата.

Дисконтовата норма в горната формула се определя съгласно т.2.9. а) или б) от настоящите правила.

2.12. При невъзможност да се приложи т.2.10. за оценка на краткосрочни ДЦК, се използва следната формула:

$$P_{Tb} = N \left[1 - \left(i \times \frac{d}{365} \right) \right]$$

PTb е цената на краткосрочните ДЦК;
N – номинална стойност;
i – дисконтов процент;
d – брой дни от датата на преценка до падежа.

Дисконтовата норма в горната формула се определя съгласно т.2.8. а) или б) от настоящите правила.

2.13. Справедливата стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИС, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, се определя по последната цена на обратно изкупуване, обявена до края на деня, предхождащ деня, в който се извършва оценката. В случай че временното спиране на обратното изкупуване на дяловете е за период по-дълъг от 30 дни, последващата им оценка се извършва по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност на активите съгласно т. 2.6.2.

2.13.1. При последваща оценка на акции и дялове, издавани от борсово търгувани фондове и други борсово търгувани продукти (ETFs, ETNs и ETCs), включително дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИС, при които съществуват ограничения за покупка и обратно изкупуване за определен клас инвеститори и/или определен размер на поръчката, и в резултат на тези ограничения колективната инвестиционна схема не може да закупи акциите и дяловете директно от издателя и съответно да предяви за обратно изкупуване притежаваните от него дялове, тези финансови инструменти се оценяват:

а) По цена на затваряне на сключените с тях сделки на регулирания пазар на ценни книжа, на който се търгуват дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин за последния работен ден.

б) При невъзможност да се приложи буква „а”, дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs се оценяват по последната изчислена и обявена от съответния регулиран пазар индикативна нетна стойност на активите на един дял (iNAV-indicative net asset value).

в) При невъзможност да се приложи начинът на оценка по предходната буква „б”, както и в случай на спиране на обратното изкупуване на дяловете/акциите на ETFs, ETNs и ETCs за

период по-дълъг от 30 дни, същите се оценяват по последната определена и обявена от съответния издател нетна стойност на активите на един дял/акция.

3. В случаите, когато не се провежда търговия на място за търговия в работни за страната дни или когато дадени ценни книжа са временно спрени от търговия, за последваща оценка на ценните книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се приема оценката, валидна за деня на последната търговска сесия. При последваща оценка на облигации по реда на изречение първо се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

Правилото не се прилага, когато на мястото за търговия не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни. В този случай справедливата стойност се определя при съответното прилагане на т. 2.1.2, 2.5., 2.6. и 2.8.

4. Справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до търговия на повече от едно място за търговия, се определя по цени, оповестявани публично от мястото за търговия, на което за съответния ден е изтъргуван най-голям обем от съответните прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар.

5. При определянето на справедливата стойност ще бъдат използвани следните данни и фактори:

- ✓ анализ на фундаментални данни за емитента;
- ✓ анализ на макроикономическа статистика и прогнози;
- ✓ икономически и пазарен анализ на сектора, в който функционира емитентът: жизнен цикъл на сектора и реакция на сектора спрямо бизнес цикъла; оценка на външни фактори, които оказват влияние; анализ на търсенето и предлагането;
- ✓ оценка и анализ на състоянието на пазара на ценни книжа;
- ✓ ликвидността на пазара на ценни книжа;
- ✓ информация за сделки и оферти за дадените ценни книжа на нерегулиран пазар;
- ✓ информация за търговия с ценни книжа на подобни дружества;
- ✓ информация за корпоративни преобразувания;
- ✓ данни за увеличаване или намаляване на капитала на дружеството, промени в предмета му на дейност или други фактори, които биха оказали влияние върху цената на ценни книжа.

Следните основни източници на информация ще бъдат използвани при определяне на справедливата стойност на активите:

- ✓ финансови отчети на емитентите;
- ✓ проспекти за публично предлагане на ценни книжа;
- ✓ регистър на публичните дружества на КФН;
- ✓ официални бюлетини на регулирани пазари, БНБ и НСИ;
- ✓ котировки, бюлетини и анализи на български и чуждестранни регулирани пазари, инвестиционни посредници, банки и рейтингови агенции.

6. Справедливата стойност на срочните и безсрочните депозити, парите на каса, паричните средства по разплащателни сметки и краткосрочните вземания се определя към деня, за който се отнася оценката, както следва:

- а) срочните депозити - по номинална стойност;
- б) парите на каса - по номинална стойност;
- в) безсрочни депозити - по номинална стойност;
- г) краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;
- д) краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност.

7. За срочните депозити и краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход, оценени, съответно, по номинална стойност и по себестойност, към активите на инвестиционното дружество се добавя и полагащата се съгласно договора за съответния срочен депозит или краткосрочно вземане натрупана лихва или доход.

8. Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в левова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

9. Оценка на пасивите на Инвестиционното дружество

Стойността на пасивите е равна на сумата от балансовите стойности на краткосрочните и дългосрочните задължения по баланса. Задълженията, деноминирани във валута, се изчисляват по централния курс на БНБ, валиден за деня, за който се отнася оценката.

10. Определяне на нетната стойност на активите

Нетната стойност на активите се определя като от стойността на всички активи, изчислена съгласно настоящите правила, се извади стойността на всички задължения по баланса, изчислена съгласно настоящите правила.

2.7 Условия и ред за изчисляване на нетната стойност на активите (НСА)

Нетната стойност на активите на Инвестиционното дружество и нетната стойност на активите на една акция се определят всеки работен ден при условията и по реда на настоящите правила съгласно действащото законодателство, устава и Проспекта за публично предлагане на акции на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД. Управляващото дружество извършва оценка на портфейла на ИД, определя нетната стойност на активите на ИД, нетната стойност на активите на една акция и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване под контрола на банката депозитар Обединена българска банка АД.

Нетната стойност на активите на ИД, нетната стойност на активите на една акция, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, по които се изпълняват поръчките, приети в ден Т, се изчисляват по следната процедура:

1. Поръчките за записване и обратно изкупуване на акции на ИД, приети в ден Т до края на работното време на управляващото дружество, се изпълняват по емисионната стойност, съответно по цената на обратно изкупуване, определена за най-близкия работен ден (ден Т+1), следващ деня, в който е приета поръчката (ден Т).

2. Определянето на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване за ден Т+1 (наричан в тези правила още „ден, за който се отнася оценката”, „датата, за която се отнася оценката”, „ден на оценката”) се извършва на ден Т+2.

3. до 15 часа на ден Т+1 управляващото дружество получава от Централен депозитар АД информацията относно сделките за продажба и обратно изкупуване на акции с приключил сетълмент и за броя акции на Инвестиционното дружество в обращение към края на ден Т+1;

4. между 15:00 и 16:00 часа на ден Т+2:

✓ се определя справедливата стойност на активите и пасивите на ИД за ден Т+1, съгласно настоящите правила. Следните източници се използват за определяне на пазарната цена на активите: първичните дилъри на ДЦК, официалните бюлетини на Българска фондова борса – София и чуждестранни регулирани пазари на ценни книжа, Reuters, Bloomberg и др.

✓ се изготвят предложенията за определяне на справедливата стойност на активите, които ще се оценяват по метод, и се взема решение за справедливата стойност съгласно настоящите правила. Към предложенията се прилагат данните и анализите, които са използвани при определяне на справедливата стойност.

✓ се извършва осчетоводяване на всички операции на дружеството и преоценката на активите по пазарна цена или справедлива стойност и се изготвя оборотна ведомост на дружеството.

5. до 16:00 часа на ден T+2 завършва процесът по определяне на нетната стойност на активите за ден T+1. Определя се нетната стойност на активите на една акция, като нетната стойност на активите се разделя на броя акции на Инвестиционното дружество в обращение.

Емисионната стойност е равна на НСА на една акция, увеличена с разходите по емитирането в размер на 0.15% от нетната стойност на активите на акция.

Цената на обратно изкупуване е равна на НСА на една акция, намалена с разходите за обратно изкупуване в размер на 0.15% от нетната стойност на активите на акция.

6. към 16:30 часа на ден T+2 управляващото дружество предоставя на банката - депозитар цялата информация за определената нетна стойност на активите за една акция (включително за броя на продадените и обратно изкупени акции с приключил сетълмент) и за стойността на активите на Инвестиционното дружество, както и за изчислената емисионна стойност и цена на обратно изкупуване.

7. до 17:30 часа на T+2 управляващото дружество

7.1 уведомява:

✓ Комисията за финансов надзор, управление “Надзор на инвестиционна дейност”, за емисионната стойност и цената на обратно изкупуване;

✓ Българска фондова борса – София за включване на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване в бюлетина на борсата;

✓ Българската асоциация на управляващите дружества, чрез интернет страницата на която се съобщават емисионната стойност и цената на обратно изкупуване;

✓ лицето, с което управляващото дружество има сключен договор за ползване на мрежа от офиси, което обявява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на гишетата за продажба.

7.2. публикува на Интернет страницата на инвестиционното дружество изчислената съгласно настоящите правила емисионна стойност и цена на обратно изкупуване.

8. Управляващото дружество води протоколи за обсъжданията, решенията и източниците на информация, свързани с определянето на нетната стойност на активите на Инвестиционното дружество. Към протоколите се прилагат информацията и документацията, които са използвани за вземане на решенията. Протоколите се съхраняват минимум пет години.

9. Управляващото дружество използва програмен продукт при изчисляване на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Програмният продукт е свързан със счетоводната система на Инвестиционното дружество, което позволява залагане на макети за осчетоводяване на различните операции и последващо автоматично генериране на счетоводните записи, които се приемат в счетоводната система. Този тип свързаност елиминира двойното въвеждане на информация, както и допринася за избягването на грешки при повторно въвеждане. Софтуерът разчита дневните файлове на Българска фондова борса – София и ги включва в информационния масив на системата. На база на тези данни се изчислява ежедневно пазарната цена на позициите, търгувани на БФБ при спазване на критериите за наличие на пазарна цена, и се включват в нетната стойност на активите. Пазарните цени на другите активи ще бъдат импортирани от Excel. Програмният продукт е с различни нива на достъп, което гарантира защита на данните при изчисляване на НСА. Програмата съхранява данните, свързани с изчисляване на НСА, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване и позволява проверката ѝ за предходни периоди.

10. Цялата документация и информация, използвана за определяне на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се съхранява на хартиен и магнитен носител от управляващото дружество минимум 5 години. Поради опасност от загубване по технически причини, тя се съхранява и на втори магнитен носител. Те се съхраняват в огнеупорна каса, до която имат достъп само лица, определени от УД.

2.8 Описание на инвестиционната дейност на дружеството през 2010 г., 2011 г. и 2012 г.

а) Данни за обема, структурата и динамиката на активите на ДРУЖЕСТВОТО

Инвестиционната дейност на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД беше насочена към осъществяване на поставените инвестиционни цели при следване на активна инвестиционна стратегия и спазване на законовите изисквания и ограниченията относно състава и структурата на активите, определени в устава на дружеството.

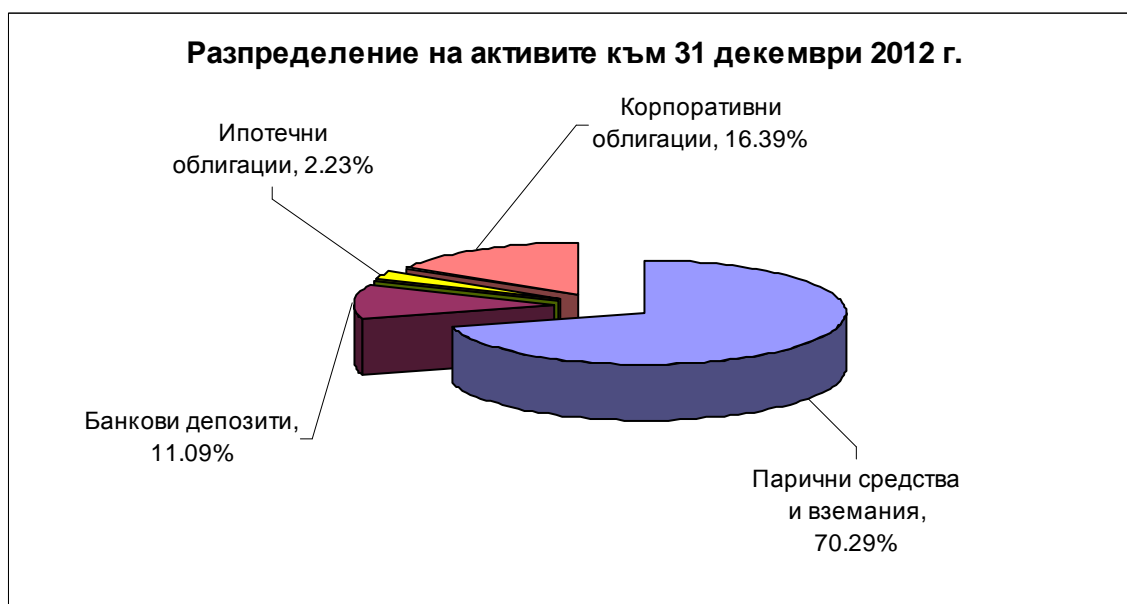
Към 31.12.2012 г. инвестиционният портфейл на дружеството е структуриран в съответствие с инвестиционната политика, като е постигната максимална диверсификация.

Активите на дружеството към 31 декември 2012 г. са в размер на 704 294 лева.

Таблицата представя обема, структурата и динамиката на активите на дружеството към края на 2010 г., 2011 г. и 2012 г.

Активи						
	Към 31 декември 2010 (BGN)	Процент от активите	Към 31 декември 2011 (BGN)	Процент от активите	Към 31 декември 2012 (BGN)	Процент от активите
1. Парични средства	97 829	1.90%	9 598	1.27%	11 542	1.64%
2. Банкови депозити, вкл. лихви	1 604 334	31.27%	86 260	11.44%	78 102	11.09%
3. Общински облигации	12 862	0.25%	-	0.00%	-	0.00%
4. Ипотечни облигации	265 216	5.17%	23 515	3.12%	15 708	2.23%
5. Корпоративни облигации	2 668 054	52.00%	184 200	24.43%	115 417	16.39%
6. Вземания	482 751	9.41%	450 350	59.74%	483 525	68.65%
Стойност на активите	5 131 046	100.00%	753 923	100.00%	704 294	100.00%

Графиката представя разпределението на отделните класове активи към 31 декември 2012 г. Съставът и структура на активите отговарят на законовите ограничения, както и на всички ограничения, описани в т. 2.4. от проспекта.

б) Основна финансова информация

Таблицата представя основна финансова информация за резултатите от дейността на дружеството за периода 2010 г. – 2012 г.

Финансова информация	Към 31 декември 2010 г.	Към 31 декември 2011 г.	Към 31 декември 2012 г.
	(лв)	(лв)	(лв)
Нетна стойност на активите на една акция в началото на периода	312.08	313.46	312.96
Доходи от инвестиционни сделки на една акция:			
Нетна печалба от инвестиции	0.01	0.03	0.01
Нетна печалба от ценни книжа	0.02	0.01	0.01
Общо салдо от инвестиционните сделки	0.03	0.04	0.02
Дивиденди и други разпределения за акция:			
Дивиденди от нетната печалба от инвестиции	0.00	0.00	0.00
Разпределения от капиталовата печалба	0.00	0.00	0.00
Общо дивиденди и разпределения	0.00	0.00	0.00
Нетна стойност на активите на една акция в края на периода	313.46	312.96	310.29
Обща възвръщаемост на една акция	0.44%	-0.16%	-0.86%
Допълнителни данни:			
Общо нетни активи в края на периода	5,117,810	743,290	695,661
Съотношение на разходите към средната стойност на нетните активи	4.38%	2.92%	3.31%
Съотношение на нетната печалба към средната стойност на нетните активи	1.08%	1.54%	-0.88%

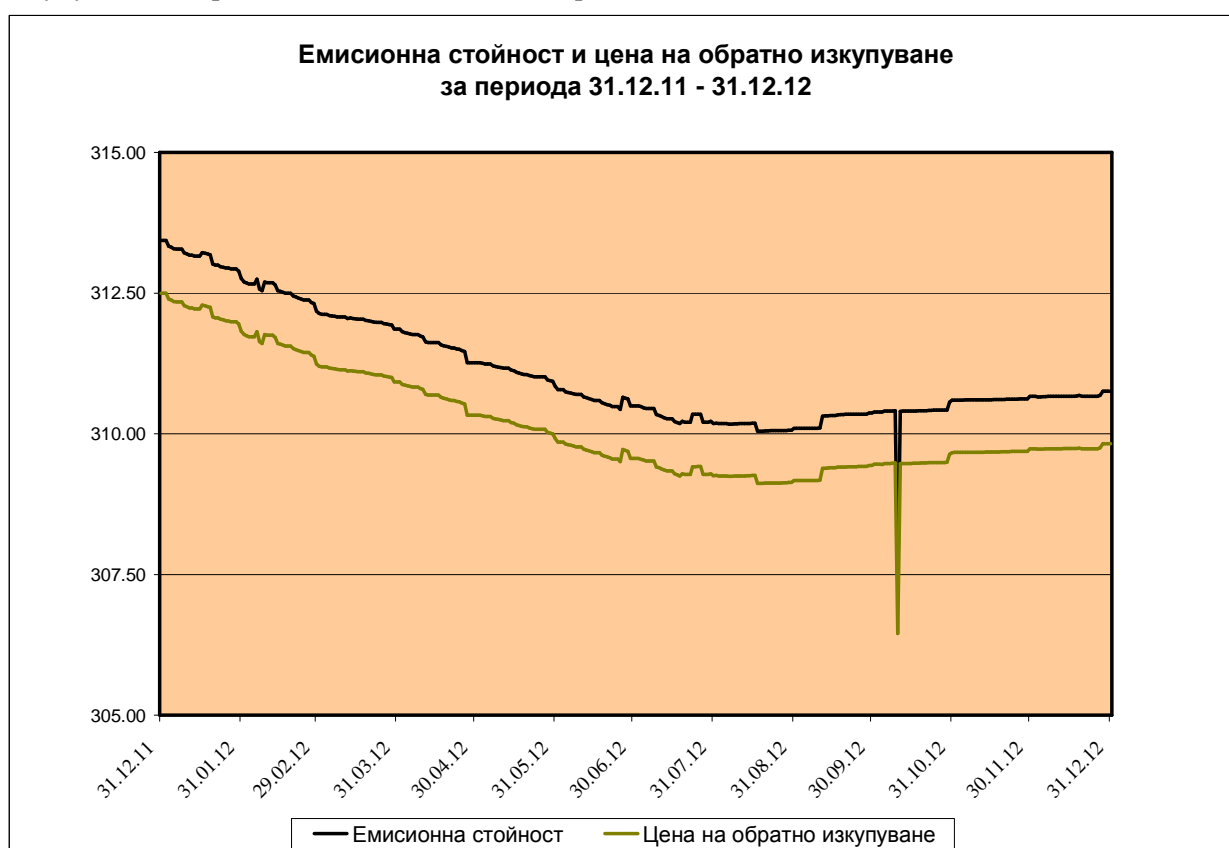
Нетната печалба от инвестиции на една акция, изчислена на база среден брой акции за годината от 2 283, е в размер на 0.01 лева, а нетната печалба от ценни книжа на акция, изчислена по същия метод, е в размер на 0.01 лева. Тези показатели отчитат съответно нетната печалба от приходите от лихви и нетната печалба (реализирана и нереализирана) от промяната в цената на ценните книжа. Общата възвръщаемост на една акция за 2012 година е в размер на -0.86%. Съотношението на разходите към средната стойност на нетните активи е 3.31%, а съотношението на нетната печалба към средната стойност на нетните активи е -0.88%.

в) Минимална, максимална и среднопретеглена емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

Минималните емисионна стойност и цена на обратно изкупуване са изчислени на 10 октомври 2012 година, а максималните на 01 януари 2012 година. Среднопретеглената емисионна стойност и цена на обратно изкупуване за периода 01 януари 2012 г. - 31 декември 2012 година са съответно 311.1247 лева и 310.1928 лева.

	Към 31 декември 2010 г.		Към 31 декември 2011 г.		Към 31 декември 2012 г.	
	Емисионна стойност (лв)	Цена на обратно изкупуване (лв)	Емисионна стойност (лв)	Цена на обратно изкупуване (лв)	Емисионна стойност (лв)	Цена на обратно изкупуване (лв)
Минимална	310.7890	309.8580	313.4336	312.4948	307.3732	306.4524
Максимална	324.9874	324.0138	318.2655	317.3121	313.4336	312.4948
Среднопретеглена	318.7100	317.9792	316.0021	315.0555	311.1247	310.1928

Графиката представя изменението на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване за периода на изчисляването им през 2012 година.

г) Брой акции в обращение към края на годината, както и брой на емитирани, продадени и обратно изкупени акции

През 2012 г. не са емитирани акции, изкупени са обратно 133 броя акции и общият брой акции в обращение към 31 декември 2012 година е 2 242.

	Към 31 Декември 2010	Към 31 Декември 2011	Към 31 Декември 2012
Брой на емитирани акции	79	-	-
Брой на обратно изкупени акции	4,596	13,952	133
Брой акции в обращение към края на годината	16,327	2,375	2,242

д) Данни за разрешените и ползвани заеми, включително размер, срок на заема и лихви по него, усвоена част от заема, платени лихви и размер на неиздължения заем
Към датата на актуализиране на проспекта Дружеството не е ползвало заеми.

Важна информация за инвеститорите в ценни книжа

Стойността на акциите на инвестиционното дружество и доходът от тях могат да се понижат. Печалбата не е гарантирана и инвеститорите поемат риска да не възстановят инвестициите си в пълния им размер. Инвестициите в инвестиционното дружество не са гарантирани от гаранционен фонд и предходните резултати от дейността нямат връзка с бъдещите резултати на инвестиционното дружество.

2.9 Характеристика на типичния инвеститор, към когото е насочена дейността на инвестиционното дружество

Инвестицията в акции на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД е предназначена основно за индивидуални инвеститори, които търсят алтернатива на банковите депозити и са готови да поемат малък до умерен риск срещу възможността да получат по-висока доходност. Типичният инвеститор в ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД е лице, което търси увеличаване в реално изражение на средствата си в дългосрочен план, като едновременно с това при нужда от средства може да се възползва от ликвидността на инвестицията си в акции на Дружеството.

Инвестицията в акции на Дружеството е подходяща и за институционални инвеститори, които следват консервативна политика при управление на средствата си и имат дългосрочен инвестиционен хоризонт. Влагането на средства в ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД е подходящо и за корпоративни инвеститори, които временно или в краткосрочен план разполагат със свободни парични средства, тъй като могат да се възползват от доходност по-висока от банковите депозити и същевременно от ликвидността на инвестицията.

3 ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

3.1 Данъчен режим

Съгласно чл. 196 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) не се облагат с данък при източника доходите от разпореждане с финансови инструменти, което включва и доходите от сделки с акции на инвестиционно дружество от отворен тип, извършени на регулиран пазар, както и доходите от сделки с акции на такова дружество, сключени при условията и по реда на обратното изкупуване от самото инвестиционно дружество от отворен тип.

Съгласно чл. 194, ал. 1 и чл.200, ал.1 от ЗКПО, доходите от дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени от инвестиционното дружество в полза на местни юридически лица, които не са търговци, включително на общини, и чуждестранни юридически лица, се облагат с 5 на сто данък при източника, който е окончателен. По този ред не се облагат дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени в полза на местни юридически лица – търговци и чуждестранни юридически лица с място на стопанска дейност в страната. Разпределеният дивидент, както и ликвидационните дялове, получени от местни юридически лица – търговци се вземат предвид при определяне на финансовия резултат за данъчни цели на тези юридически лица - търговци, на основата на който се определя облагаемата им печалба.

Съгласно чл. 44 от ЗКПО, при определяне на данъчния финансов резултат на местните юридически лица и чуждестранните юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България чрез място на стопанска дейност или получават доходи от източник в Република България, счетоводният финансов резултат се намалява с печалбата от разпореждане

с финансови инструменти (в това число и с акции на инвестиционно дружество от отворен тип), определена като положителна разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на акциите, и се увеличава със загубата от разпореждане с финансови инструменти (в това число и с акции на инвестиционно дружество от отворен тип), определена като отрицателната разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на акциите.

Съгласно чл. 13, ал.1, т.3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), не подлежат на облагане доходите от разпореждане с финансови инструменти, което включва и доходите от сделки с акции на инвестиционно дружество от отворен тип, извършени на регулиран пазар, както и доходите, получени от сделки с акции на такова дружество, извършени при условията и по реда на обратното изкупуване от самото инвестиционно дружество от отворен тип.

Съгласно чл. 38, ал. 1 и чл.46, ал.3 от ЗДДФЛ, доходите от дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени от инвестиционното дружество в полза на местно или чуждестранно физическо лице, се облагат с 5 на сто данък при източника, който е окончателен.

Забележка

Информацията, съдържаща се в настоящия раздел, не е изчерпателна и не представлява правна и/или данъчна консултация.

3.2 Такси (комисиони) при покупка и продажба на акции

Инвестиционното дружество, освен в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, е длъжно постоянно да предлага акциите си на инвеститорите по емисионна стойност, основана на нетната стойност на активите на акция, увеличена с разходите по емитирането в размер на 0,15 на сто от нетната стойност на активите на една акция.

Когато притежател на дялове в друга колективна инвестиционна схема, управлявана от „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“, продава тези дялове, или част от тях, с цел да закупи акции на инвестиционното дружество, размерът на разходите по емитирането на акции на дружеството е равен на положителната разлика между размера на разходите за обратно изкупуване на дяловете в другата колективна инвестиционна схема, които инвеститорът продава, и размера на разходите по емитирането, посочен в предходния параграф.

Освен в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, инвестиционното дружество е длъжно, при искане от своите акционери, да изкупува обратно акциите си:

1. по цена, основана на нетната стойност на активите на една акция, намалена с разходите по емитирането в размер на 0,15 на сто от нетната стойност на активите на една акция, или
2. по цена, равна на нетната стойност на активите на една акция в случаите, когато притежателят на акции в инвестиционното дружество продава тези акции, или част от тях, с цел да закупи дялове в друга колективна инвестиционна схема, управлявана от „Ти Би Ай Асет Мениджмънт“.

3.3 Други възможни разходи и такси

Не съществуват други разходи и такси, непосредствено свързани с инвестицията в акции на Дружеството.

ИД “ТИ Би Ай Евробонд” АД заплаща такси, комисионни и възнаграждение на банката депозитар, инвестиционния посредник и управляващото дружество.

Съгласно допълнително споразумение към Договора за управление на дейността на инвестиционно дружество от отворен тип от 14.02.2003 г., сключен между ИД Ти Би Ай

Евробонд АД и УД Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД, годишното възнаграждение на управляващото дружество се променя на нула процента от средната годишна нетна стойност на активите на ИД „Ти Би Ай Евробонд” АД, считано от 01.03.2012 г.

Таксите и комисионите, изплащани на банката депозитар и инвестиционния посредник, са определени в конкретния договор и зависят от извършените операции и предоставени услуги от тях.

Дружеството ежедневно начислява разходите за банката депозитар, управляващото дружество и инвестиционния посредник.

3.4 Данни за разходите на инвестиционното дружество, представени като обща сума и като процентно отношение спрямо средната нетна балансова стойност на активите

Таблицата представя по-подробно разходите, свързани с дейността на дружеството за 2010 г., 2011 г. и 2012 г. като процент спрямо средната годишна НСА, която е в размер на 709 168 лева за 2012 г.

Дружеството е спазило ограничението тези разходи за 2012 г. да не надвишават 5% от средната годишна стойност на активите като разходите му спрямо НСА са 3.31%.

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (лева)			Процент спрямо средната годишна НСА
	До 31 декември 2010 г.	До 31 декември 2011 г.	До 31 декември 2012 г.	
Разходи за външни услуги - възнаграждение на УД	76,329	20,418	912	0.13%
Разходи за външни услуги - възнаграждение на банка депозитар	2,498	2,614	2,574	0.36%
Разходи за външни услуги - комисионни за инвестиционния посредник	377	650	9	0.00%
Разходи за възнаграждения и осигуровки	25,373	21,240	13,025	1.84%
Разходи по финансови операции	4,410	2,051	1,491	0.21%
Разходи за независим одит	960	1,200	1,200	0.17%
Разходи за външни услуги (ЦД, СГС, КФН, БФБ)	4,143	4,248	4,241	0.60%
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ:	114,090	52,421	23,452	3.31%

4 ТЪРГОВСКА ИНФОРМАЦИЯ

4.1 Условия и ред за издаване и продажба на акции

ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД, освен в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, постоянно предлага акциите си на инвеститорите по емисионна стойност, основана на нетната стойност на активите на акция, изчислена и обявена съгласно правилата по т. 2.6 и 2.7.

УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД продава акциите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД от името и за сметка на инвестиционното дружество. Инвеститорите записват акции на осигурените гишета (офиси) от УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД, като за тази цел:

- подават поръчка за покупка на акции, съдържаща реквизитите съгласно нормативната уредба, лично, чрез пълномощник или лицензиран инвестиционен посредник или банка. Поръчка за покупка на акции може да се получи на гишетата.

- превеждат по банков път сумата срещу записаните акции в специалната сметка IBAN: BG56UBBS92001010794620, BIC: UBBSBGSF в ОББ АД, открита от ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД или я внасят на гишетата на управляващото дружество.
- в случай, че подават поръчка чрез пълномощник, последният е необходимо да представи и нотариално заверено пълномощно, даващо право за извършване на управителни и разпоредителни действия с финансови инструменти и декларация, че не извършва по занятие сделки с финансови инструменти. Тези изисквания не се прилагат, когато заявката се подава чрез инвестиционен посредник.

Поръчки за покупка на акции се приемат всеки работен ден между 8:30 и 17:30 часа на гишетата на управляващото дружество и в офисите на ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп. Поръчки за покупка на акции се приемат всеки работен ден и в областните офиси на ПОК Доверие АД в градовете Пловдив, Варна, Бургас и Плевен.

Поръчките за покупка на акции на инвестиционно дружество от отворен тип се изпълняват в срок до три работни дни от датата на подаване на поръчката.

Поръчката за покупка се изпълнява по цена на една акция, определена за най-близкия работен ден, следващ деня, в който е приета поръчката. Поръчката се изпълнява до размера на внесената от инвеститора сума, разделена на определената емисионната стойност на една акция, като броят на закупените акции се закръглява към по-малкото цяло число. Остатъкът от внесената сума се възстановява на инвеститора в 3-дневен срок от датата на изпълнение на поръчката по указана банкова сметка. Управляващото дружество уведомява за изпълнението ѝ лицето, дало поръчката, не по-късно от първия работен ден след изпълнението. Уведомлението се извършва чрез електронно съобщение или, при поискване, на хартиен носител в офиса, където е подадена поръчката.

4.2 Условия и ред за обратно изкупуване на акции и за временно спиране на обратното изкупуване

ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД постоянно изкупува акциите си от инвеститорите, освен в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, по цена, основана на нетната стойност на активите на акция, изчислена и обявена съгласно метода, описан по-горе в проспекта.

УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД изкупува обратно акциите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД от името и за сметка на инвестиционното дружество. Инвеститорите продават акциите си на осигурените гишета (офиси) от УД “Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД като за целта извършват следните действия:

- подават поръчка за обратно изкупуване на акции лично, чрез пълномощник или лицензиран инвестиционен посредник или банка. Поръчка за обратно изкупуване на акции може да се получи на гишетата.
- в случай, че подават поръчка чрез пълномощник, последният е необходимо да представи и нотариално заверено пълномощно, даващо право за извършване на управителни и разпоредителни действия с финансови инструменти и декларация, че не извършва по занятие сделки с финансови инструменти. Тези изисквания не се прилагат, когато заявката се подава чрез инвестиционен посредник.

Поръчки за обратно изкупуване на акции се приемат всеки работен ден между 8:30 и 17:30 часа на гишетата на управляващото дружество.

Поръчките за обратно изкупуване на акции на инвестиционно дружество от отворен тип се изпълняват в срок до три работни дни след датата на подаване на поръчката.

Поръчката за обратно изкупуване се изпълнява по цена на една акция, определена за най-близкия работен ден, следващ деня, в който е приета поръчката. Дължимата сума от

обратно изкупените акции се изплаща на инвеститора в 3-дневен срок от датата на изпълнение на поръчката по указана банкова сметка. Управляващото дружество уведомява за изпълнението й лицето, дало поръчката, не по-късно от първия работен ден след изпълнението. Уведомлението се извършва чрез електронно съобщение или, при поискване, на хартиен носител в офиса, където е подадена поръчката.

Дружеството може временно да спре обратното изкупуване на акциите си при условията и по реда, предвидени в устава, но само в изключителни случаи, ако обстоятелствата го налагат и спирането е оправдано с оглед на интересите на акционерите, включително в следните случаи:

1. когато на регулиран пазар, на който повече от 20% от активите на инвестиционното дружество се котират или търгуват, сключването на сделки е прекратено, спряно или е подложено на ограничение – за срока на спирането, или ограничаването;

2. когато не могат да бъдат оценени правилно активите или пасивите на инвестиционното дружество или то не може да се разпорежда с активите си, без да увреди интересите на акционерите – за срок до 7 дни или съответно за срока на ограничаване на разпореждането с активите си;

3. ако изпълнението на поръчките за обратно изкупуване би довело до нарушаване на установените в действащото законодателство изисквания за поддържане на минимални ликвидни средства на инвестиционното дружество – за срок до отпадане на опасността от нормативни нарушения;

4. когато се вземе решение за прекратяване или преобразуване чрез сливане, вливане, разделяне или отделяне на инвестиционното дружество – до приключване на процедурата по преобразуване;

5. в случай на разваляне на договора с управляващото дружество поради виновно неизпълнение от негова страна, отнемане на лиценза на управляващото дружество или налагане на ограничения на дейността му, които правят невъзможно изпълнението на задълженията му към инвестиционното дружество и могат да увредят интересите на акционерите на инвестиционното дружество – за срок до 1 месец, считано от датата на развалянето на договора;

6. в случай на разваляне на договора с банката – депозитар поради виновно нейно поведение, отнемане на лиценза за банкова дейност и ако банката – депозитар бъде изключена от списъка чл. 35, ал. 1 ЗДКИС, които правят невъзможно изпълнението на задълженията й по договора за депозитарни услуги или могат да увредят интересите на акционерите на инвестиционното дружество – за срок до 2 месеца, считано от датата на развалянето на договора.

Инвестиционното дружество е длъжно незабавно да нареди на управляващото дружество да спре обратното изкупуване, като посочи срока на спирането. Заедно с нареждането за спиране на обратното изкупуване инвестиционното дружество нарежда на управляващото дружество да спре издаването (продажбата) на акции. В тези случаи прекратяването на публичното предлагане е за срока на временното спиране на обратното изкупуване, съответно за периода, с който е удължен срока за временното спиране на обратното изкупуване на акции.

Инвестиционното дружество уведомява незабавно КФН, банката депозитар и регулирания пазар, на който се търгуват акциите му, както и акционерите си - с обявление чрез информационна агенция, чрез интернет страницата на Българската асоциация на управляващите дружества, чрез която се съобщават емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, и чрез електронната страница на Дружеството в Интернет.

В случай че се налага удължаване на срока на спирането на обратното изкупуване, инвестиционното дружество уведомява за това КФН, управляващото дружество, банката депозитар и регулирания пазар, на който се търгуват акциите му, както и акционерите си по предвидения за това ред, не по-късно от 7 дни преди изтичането на първоначално определения от него срок. Ако срокът на спирането е по-кратък от седем дни, включително в случаите, когато обратното изкупуване е било спряно поради технически причини, инвестиционното дружество извършва уведомленията по предходното изречение до края на работния ден, предхождащ датата, на която е трябвало да бъде подновено обратното изкупуване.

Обратното изкупуване се възобновява с изтичането на срока, определен в решението на Съвета на директорите за спиране на обратното изкупуване, съответно в решението за удължаване срока на спиране на обратното изкупуване.

4.3 Регулирани пазари, на които акциите на ИД са приети за търговия

Акциите на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД са приети за търговия на “Сегмент за колективни инвестиционни схеми” на Българска фондова борса – София (БФБ). Търговията с акции на Дружеството, която се извършва на пода на БФБ, се осъществява чрез лицензиран инвестиционен посредник.

Собствеността върху акциите, издадени от дружеството, се прехвърля свободно, без ограничения и условия, като се спазват разпоредбите на ЗДКИС и наредбите до прилагането му, правилника за дейността на “Българска фондова борса – София” АД (БФБ) и правилата на “Централен депозитар” АД.

Прехвърлянето на собствеността върху акциите се счита за извършено от момента на регистрация на сделката в Централния депозитар. Прехвърлянето на собствеността върху акции на Дружеството в случаите на дарение и наследяване се извършва чрез лицензиран инвестиционен посредник, извършващ дейност като регистрационен агент след регистриране на сделката на БФБ.

4.4 Правила за определяне на дохода

Финансовите отчети на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД се изготвят съгласно Закона за счетоводството (ЗС) и Международните стандарти за финансовите отчети (МСФО) при спазване принципите на счетоводство, методите и техниките за оценка и отчитане на активите/пасивите и приходите/разходите в ЗС и МСФО.

4.5 Условия, ред, периодичност и място за изплащане на дивиденди

Дивиденди се разпределят по решение на Общото събрание на Дружеството. Право на дивидент имат лицата, вписани като акционери на Дружеството на 14-тия ден след датата на провеждане на Общото събрание, на което е взето решение за разпределение на дивидент. Дивидентът се изплаща в срок от 3 месеца след датата на Общото събрание. Акционерите могат да получат дивидент на гишетата, осигурени от управляващото дружество.

5 ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

5.1 Информация относно капитала и акциите

Капиталът на инвестиционното дружество е равен на нетната стойност на активите му и не може да бъде по-малък от 500 000 (петстотин хиляди) лева.

Дружеството се учредява с капитал от 500 000 (петстотин хиляди) лева, разпределен в 2 500 безналични акции с номинална стойност 200 (двеста) лева всяка.

Капиталът на инвестиционното дружество се увеличава или намалява съобразно промяната в нетната стойност на активите, включително в резултат на продадените или обратно изкупени акции.

Акциите на дружеството са безлични непривилегировани с право на един глас всяка в Общото събрание на акционерите, право на дивидент, право на обратно изкупуване и право на ликвидационен дял при прекратяване на дружеството.

Инвестиционното дружество се прекратява:

1. по решение на Общото събрание;
2. при обявяването му в несъстоятелност;
3. при отнемане на лиценза му за извършване на дейност като инвестиционно дружество от КФН.
4. в другите предвидени в закона случаи.

Реорганизацията и прекратяването, съответно смъртта, на някой от акционерите, не е основание за прекратяване на инвестиционното дружество. Прекратяването на инвестиционното дружество се извършва с разрешение на КФН, при условия и по реда, определени в закона. Лицата, определени за ликвидатори или синдици на инвестиционното дружество, се одобряват от КФН.

5.2 Обявяване на поканата за свикване на Общо събрание на акционерите и места, на които се публикуват емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на акциите на дружеството

ИД „Ти Би Ай Евробонд” АД обявява поканата за свикване на Общо събрание на акционерите в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на акциите на Дружеството се обявяват всеки работен ден на интернет страницата на Българската асоциация на управляващите дружества и в Интернет страницата на дружеството – <http://www.tbiam.bg/bg/funds/eurobond/>.

Поканата за свикване на Общо събрание на акционерите, както и всички други съобщения, предвидени в закона и Устава на ИД „Ти Би Ай Евробонд” АД, се публикуват и чрез интернет страницата на избрана от управляващото дружество информационна медия – investor.bg.

5.3 Място и адрес, където може да се получи допълнителна информация, както и телефон за контакти

Този Проспект, както и допълнителна информация относно инвестиционното дружество и Управляващото дружество, включително устава и всички правила на инвестиционното дружество, както и годишните и междинните финансови отчети, доклади за дейността и одиторските доклади, могат да се получат във всички гишета, посочени на интернет страницата на Управляващото дружество и на адреса на УД „Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД, София 1113, ул. „Тинтява” № 13Б, вх. А, ет.2, тел. (02) 935 06 11, всеки работен ден от 8:30 ч. до 17:30 ч. Лице за контакти: Александра Бакалова.

Интернет адресът на УД „Ти Би Ай Асет Мениджмънт” ЕАД е www.tbiam.bg.

5.4 Дата на публикуване на проспекта

Проспектът на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД е публикуван на 7 ноември 2003 г. в бр. 98 на Държавен вестник и на 10 ноември 2003 г. във вестник “Пари”.